

LOGAŠKE NOVICE

WWW.LOGATEC.SI - GLASILO OBČINE LOGATEC - LETNIK XLVI - JUNIJ 2015 - ŠT. 6

Illomne dni nri ihu xpi dñi Anno dñi m. cc. lē. Quirto. Nos Gualdus
et Johannes domus portarū et domus scti Bartholomei Carthusien. ordis paucos. in
p̄p̄os scti Lauone ad domos nri ordis publicitatis et genali cap. cū plenitudine po-
puli visitatores mult. Domū te v̄bre visitantes a n̄ illa q̄ fuerit in t̄p̄e. cū
fuga tempis simul depereunt n̄ licentiam unimine auent. hinc dñe domū ve-
nons est in eodme t̄minos limitauimus hoc modo. In p̄mis dicti termini p̄mis su-
mit inuicū a sup̄e que sita est sup̄ aqua que descendit p̄ leybaum. aue rupis et
q̄. vel media a leybae in v̄vontis. A dñe sup̄e p̄ montes usq̄ ad ulla que
uocatur Engrin. a dicti t̄mini procedunt. Exinde p̄ summitate moucū p̄da vid.
usq̄ ad certam de Carqueuz. Ab eod̄ est t̄ndunt dñi termini p̄ t̄minos qui to-
leunt se p̄ p̄t̄cha Aquileie et dñe Bavine. usq̄ in Logatec. a Logatec p̄

summitate moucū usq̄ ad Alpes que sita p̄ p̄t̄cha p̄comis. q̄ dicit v̄vontis.
Ab ip̄s Alpes sita p̄ summitate moucū usq̄ ad moucū qui est sup̄ ulla q̄ dicit dñe.
Ab eod̄ summitate usq̄ ad p̄mis postea sup̄e i p̄mo t̄minū capite dñi t̄mini pro-
cedunt. Presentibus igitur et futuris omnibus p̄venerimus q̄ deos p̄fate dñi
t̄minos nisi p̄mo ad s̄t̄le caputū. vel ad admet suscipiendos nullo modo dñe
domus monacho sine licentia p̄os Carthusie licet exire. Illo modo si quēq̄ gene-
raverit ip̄m avnachu s̄m̄ st̄m̄ta ad os nri p̄venerimus ordine Amalitec.
In cuius rei testimoniu p̄fate carta sigillor n̄rorū munimine p̄venerimus Poloziti.
Actū Anno dñi m. cc. lē. Quirto.

DRUŽBA

STRAN 8-14

ZAHTEVAMO SVOJ SATELITSKI URGENTNI CENTER

Foto: Peter Oblak

Občane Logatca je zadnje tedne močno vznemirjal osnutek pravilnika o službi nujne medicinske pomoči (NMP). Po tem pravilniku bi namreč Logatec spadal pod satelitski urgentni center Postojna, s čimer se ne strinjajo ne v Zdravstvenem domu Logatec, ne v vodstvu občine, ne v Obrtno-podjetniški zbornici. V Logatcu je namreč sistem nujne medicinske pomoči desetletja deloval odlično, zato ni nobenega razloga, da se na primarni ravni ne bi ohranil v sedanji obliki.

Župani obljubljenih občin pri Menardu
Glas proti ukinitvi nujne medicinske pomoči so poleg logaškega povzdignili tudi župani Vrhnike, Borovnice in Log-Dravograd, Stojan Jakin, Bojan Čebela in Miran Stanovnik, ter direktorja zdravstvenih domov Vrhnika in Logatec, Roman Strgar in Mateja Kunc, ki so se sredi maja na pobudo Berta Menarda sešli v Logatcu in oblikovali skupno stališče do teme, ki v je zadnjem času aktualna v mnogih lokalnih skupnostih. »Podpiramo obstoječe stanje in nasprotujemo predlaganemu pravilniku, po katerem bi se pot do urgence za logaške bolnike podaljšala na 90 minut. Podpiramo izgradnjo desetih centrov, obstoječa centra na Vrhniki in v Logatcu pa naj delujeta naprej, ker je tako najbolje za naše občane,« je povedal Menard.

Po 70 letih brez dežurnega zdravnika?

Za ohranitev ekipe nujne medicinske pomoči v Zdravstvenem domu Logatec je javno sejo upravnega odbora pripravila tudi Obrtno-podjetniška zbornica Logatec, kjer so prepričani, da ukinitve dežurne zdravstvene službe v Logatcu pomeni zmanjšanje konkurenčnosti tukajšnjega gospodarstva. Na sejo so poleg podjetnikov, župana in vodstva logaškega zdravstvenega doma povabili tudi predstavnike ministrstva za zdravje, reševalnih služb in občane.

»Ukinitve dežurne službe s stalno prisotnostjo zdravnika pomeni za Logatec hudo nazadovanje tako z vidika varovanja zdravja kot kakovosti življenja občanov,« je ocenila vodja NMP v Zdravstvenem domu Logatec Katarina Turk. Satelitski urgentni center v Logatcu se tako zdravnikom, medicinskim sestram in reševalcem kot vodstvu Zdravstvenega doma Logatec ter občini zdi edina sprejemljiva oblika organizacije NMP na tem območju.

Trenutna organizacija dela NMP že ustreza opredelitvam satelitskega urgentnega centra iz osnutka pravilnika o službi NMP, za postavitve centra imajo že ta trenutek kadre, znanje in potrebno opremo, so prepričani v zdravstvenem domu.

Kot dodaja dr. Turkova, v predlaganem pravilniku zdravniki, ki delajo tudi pri NMP, vidijo rušenje njihovega dolgoletnega truda, da bi vsem krajanom zagotovili čim krajše dostopne čase in dvajsetletni korak nazaj, ko smo v Logatcu še imeli stalno pripravljenost.

»Morebitna ukinitve dežurstva in ukinitve stalne dostopnosti zdravnika je tako ustavno, logistično in strokovno-organizacijsko neutemeljena in nesprejemljiva,« je prepričana Turkova. »Na predlagani pravilnik o službi NMP ne moremo pristati, saj nimamo niti pravilnika o dispečerski službi, pravilnika o NMP na smučiščih, pravilnika o helikopterski NMP in pravilnika o neprekinjenem zdravstvenem varstvu. Tako ostaja veliko stvari še nedorečenih,« je opozorila.

Zmanjšala se bo konkurenčnost gospodarstva

Da so bile storitve službe nujne medicinske pomoči v Logatcu doslej na izredno visoki ravni, je poudaril tudi župan Menard in dodal, da jih občani ne želijo izgubiti. Dežurnega zdravnika so imeli od druge svetovne vojne naprej, torej gre za korak nazaj za 70 let. »Lahko se zgodi tudi ulica, a verjamem, da bo zmagala modrost,« je dejal Menard. Dr. Turkova pa je dodala: »Predlagani pravilnik nas postavlja med drugorazredne občane v primerjavi s tistimi, ki so deležni krajšega odzivnega časa.« Opozorila je tudi, da ni jasno, kaj bo z opremo, ki so jo morali vsa ta leta v Logatcu posodabljati, dokupovati.

Bogdan Oblak, predsednik logaške obrtno-podjetniške zbornice, opozarja na gospodarski vidik predvidene reorganizacije. Poudarja, da so obrtniki pred dvajsetimi leti pomagali kupiti prvi reanimobil v Logatcu in podpirali ustanovitev tukajšnjega urgentnega centra. Po njegovih besedah se z omenjeno potezo ministrstva obrtnikom in podjetnikom zmanjšuje standard zdravstvene oskrbe. »Delodajalci smo namreč dolžni zagotavljati varstvo pri delu, tudi z možnostjo hitrega posredovanja v primeru nesreče pri delu,« poudarja Oblak. Po njegovih besedah je to korak za več kot 20 let nazaj, vendar upa, da bosta prevladali modrost in zdrava kmečka pamet.

Blanka Markovič Kocen

Foto: Peter Oblak

PRAKTIKUM**2-7****DRUŽBA****8-14****GENERACIJE****15-25****TURIZEM****26-29****NAPOVEDNIK****30****KULTURA****31-35****ŠPORT****36-39****ZAHVALE****40-41****KRIŽANKA****42**

**Spoštovane občanke,
spoštovani občani,**

zdi se, da čas vedno hitreje mineva ter da vse pogosteje razmišljamo o istih pomnikih preteklosti in o enakih problemih sedanjosti. Ob tem pa kreatorji svetovnega, vojaškega, političnega in gospodarskega ustroja mimo sestankujejo ter kujejo načrte, kako si bodo v prihodnje razdelili naravne vire oziroma naravna bogastva.

V naši lepi deželi smo podobni Babiloncem. Veliko govorimo, a se ne slišimo niti ne razumemo. Namesto domače kmečke pameti poslušamo tujce in gremo v propad. Prav zaradi dogajanj okoli nas ter zaradi ponovne vse večje razklanosti v naši državi se moramo zavedati, da Slovenci nismo velik narod, toda v svoji zgodovini smo imeli velike ljudi in velika dejanja in prav je, da smo nanje ponosni, da objektivno prikazujemo in častimo njihov pomen in njihovo resnično vrednost prenašamo mladim rodovom.

Z geslom „stati in obstati“ je Primož Trubar, čigar rojstnega dne se ponovno spominjamo v prvih dneh junija, že v začetku 16. stoletja bodril in spremljal ljudi na njihovi vsakdanji poti. Nedvomno je Trubar ena od najpomembnejših osebnosti pri postavljanju temeljev slovenskega knjižnega jezika, s tem pa tudi v razvijanju temeljev za oblikovanje slovenskega naroda. Za to plemenito osebnostjo pa je stalo in še vedno stoji branje oziroma knjiga, ki je povezovala in še vedno povezuje slovenski narod. Z brano besedo se bogati in ohranja slovenski jezik, v novejši zgodovini pa tudi odpornost in boj za našo nacionalno svobodo in razvoj.

Brez teh velikih dogodkov in velikih osebnosti v naši zgodovini danes zagotovo ne bi mogli praznovati državnega praznika, dneva državnosti. Slovenija je namreč 25. junija 1991 po uspešno izvedenem plebiscitu krenila na pot neodvisnosti, samostojnosti in suverenosti. To je bil za slovenski narod resnično velik ter težko pričakovan dan. Prav je, da ga vsakokrat praznujemo s ponosom in z veseljem, pa tudi s pieteto in spoštovanjem do vseh umrlih, ki so za ideal samostojnosti slovenskega naroda, ne glede na zgodovinsko obdobje, darovali svoja življenja.

Vsakdanje življenje lahko le z marljivim učenjem, z vztrajnim delom ter s pozitivnim odnosom do vsakogar, s katerim se srečujemo, obrodi sadove. Zato omogočimo našim „najstnikom“, da se po napornem šolskem letu čim bolj sprostijo in odpočijejo od šolskih obveznosti. Sprostitve in razvedrila si skupaj z njimi privoščimo tudi vsi drugi prebivalci naše občine, pa naj gre za delo na vrtu, sprehod v naravi, piknik ob potoku ali pa za letovanje na sončni obali. Napolnimo si torej telo in duha s svežo energijo, da bomo kos naporom za dosego novih ciljev in uspehov.

Berto Menard, župan

USTANOVljENO DRUŠTVO LASTNIKOV GOZDOV KELTIKA

Po več pripravljanih aktivnostih je bilo 8. maja ustanovljeno Društvo lastnikov gozdov Keltika. Društvo deluje na območju občin Idrija, Logatec in Cerklje. Združuje lastnike gozdov, njihove družinske člane ali druge zainteresirane za povezovanje gozdno – lesne verige, dvig znanja s področja gozdarstva in nege gozdov ter krepitev ekonomske, okoljske in socialne vloge gozda. Ustanovnih članov je 18, interesa za včlanitev pa še veliko, kar kaže na veliko potrebo po združevanju na tem področju. Društvo bo tudi preko Zveze lastnikov gozdov Slovenije svoje člane informiralo o novostih ter zanimivostih s področja gozdarstva, izvajalo bo izobraževanja in svetovanja za svoje člane, sodelovalo s strokovnimi službami, promoviralo les in gozdno biomaso ter preko gozdar-

ske lesarske zadruge Golez povezovalo člane s predelovalci lokalnega lesa. Na ustanovnem zboru je bil sprejet statut ter imenovani organi društva. Prvi predsednik društva je postal Ivan Mivšek iz Dol, njegov namestnik pa Boštjan Čemažar iz Gorenjih Novakov. V upravnem odboru so še Ivan Markič (iz Medvedjega Brda), Jože Žust (iz Hleviš pri Rovtah), Gregor Kejžar (iz Gorenjih Novakov), Sandi Bončina (iz Gorenje Kanomlje) in Mirko Kavčič (iz Zavrataca). V nadzorni odbor pa so imenovani Anže Rijavec (iz Raven pri Cerknem), Peter Istenič (iz Rovt) in Marijan Podobnik (iz Idrije). Mlada ekipa ter pestra sestava organov društva kažejo na resnost zastavljenega dela. Da so nameni resni, kaže tudi ambiciozno zastavljen plan dela za leto 2015, ki so ga člani sprejeli na

ustanovnem zboru. Člani upravnega odbora so se dogovorili, da se bodo v kratkem sestali in pripravili dopis za strokovno službo v zvezi z napadom smrekovega lubadarja, tako da bomo o Društvu lastnikov gozdov Keltika zagotovo še slišali. Vsi, ki bi se želeli pridružiti društvu, se lahko za informacije obrnete na imenovane predstavnike na vašem območju, predsednika Ivana Mivška ali pa na razvojno agencijo ICRA d.o.o. Idrija.

VABILO!

KOMUNALNO PODJETJE
LOGATEC d.o.o.
Tržaška 27, 1370 Logatec

Komunalno podjetje Logatec d.o.o. vabi na predavanje o ločevanju odpadkov ter o tem kaj so odpadki, kako jih lahko zmanjšamo in kaj vsi pojmi, ki se v zadnjem času pojavljajo v medijih pravzaprav pomenijo.

Predavanje **ALI JE ODPADEK RES ODPADEK?** bo potekalo v sejni sobi Občine Logatec (Tržaška cesta 50 A), 16.6.2015 ob 18.00.

Vabljeni!

BREZPLAČNA PRAVNA POMOČ V OBČINI LOGATEC V JUNIJU

KDAJ: 24. junij 2015 med 12. in 17. uro

**KJE: UPRAVNI CENTER LOGATEC,
TRŽAŠKA CESTA 50A, LOGATEC
PRVO NADSTROPJE, SEJNA SOBA**

**OBVEZNE PREDHODNE PRIJAVE
NA TELEFONSKO ŠTEVILKO 01/7590-600**

Naslednji termin za brezplačne pravne nasvete za občane
je 30. september 2015.

V okviru podpore dopolnilnim dejavnostim na kmetiji ter neposredni prodaji pridelkov in izdelkov je Občina Logatec zagotovila možnost brezplačnega svetovanja vsem, ki tako dejavnost že imate in jo želite razširiti ali pa interesentom, ki vas odprtje take dejavnosti zanima.

V ta namen lahko za brezplačne informacije pokličete na tel.: 05 37 43 914 (Idrijsko - Cerkljanska razvojna agencija), lahko pa se dogovorite tudi za brezplačno svetovanje, ki bo v sejni sobi Občine Logatec, **3. 7. 2015**, od 10.00 do 12.00 ure. Obvezne prijave po telefonu: 05 37 43 914 ali po e – pošti: darja.lahajnar@icra.si.

OBVESTILA UREDNIŠTVA

OPRAVIČILO

Gospe Fridi Rupnik, ravnateljici Vrtca Kurirček, ter bralcem Logaških novic se opravičujem za nenamerno napako, saj v intervjuju z gospo Rupnik (Logaške novice, maj 2015, str. 31-32) nisem zapisal njenega imena in priimka. Iskreno opravičilo.

Jure Vodnik

POJASNILO

V majski številki Logaških novic na strani 5 je bil v prispevku Kako so nekdanji prazniki obhajali pod fotografijo napačen podpis. Objavljena je bila fotografija procesije za praznik sv. Rešnjega Telesa in ne velikonočne procesije. Za napako se opravičujemo.

Uredništvo

OBVESTILO OBČANOM

Uredništvo Logaških novic obvešča občanke in občane, ki želijo v časniku objaviti osmrtnico oziroma zahvalo, da slednje lahko oddajo osebno v sprejemni pisarni Občine Logatec v času uradnih ur ali preko elektronske pošte na naslov logaske@logatec.si.

Ob oddaji je treba nujno navesti:

- naročnika in plačnika zahvale (ime, priimek in naslov),
- dimenzijo zahvale,
- barvno ali črno-belo objavo,
- ali želijo, da fotografija ostane v arhivu ali jo vrnemo na naslov.

V kolikor ni izrecno zapisana dimenzija, bo zahvala objavljena na ¼ strani v črno-beli objavi.

Podrobnosti in cenik objave zahval je objavljen na spletni strani Občine Logatec:

<http://logatec.si/index.php/homepage/logake-novice>.

Uredništvo

KOLOFON

Logaške novice, glasilo Občine

Logatec

ISSN 03509281

Logaške novice brezplačno prejmejo vsa gospodinjstva v občini

Izdajatelj: Občina Logatec, Tržaška 50 A, 1370 Logatec

v.d. odgovornega urednika: Jure Vodnik, e-pošta: jure.vodnik@logatec.si, logaske@logatec.si

Uredniški odbor: Tanja Slabe, Metka Bogataj, Janez Gostiša, Luka Škrlj, predstavnik/-ca Občine Logatec za odnose z javnostmi

Grafično oblikovanje in tisk:

TISKARNA SKUŠEK d.o.o., storitve, proizvodnja in trgovina, Vodnikova cesta 272, 1000 Ljubljana

Grafični koncept: Nicolas Sautet

Datum natisa: 13. 5. 2015

Naklada: 4.500 izvodov

Naslovnica: Del listine s prvo omembo Logatca, dokument Arhiva RS

Foto: Arhiv RS

Logaške novice izhajajo enkrat mesečno. Roki izida in oddaje prispevkov so objavljeni na spletni strani občine Logatec. Prispevki naj ne bodo daljši od ene tipkane strani, pisava Times New Roman, pt 11. Pisma bralcev so lahko dolga največ eno tipkano stran, pisava Times New Roman, velikost pisave 11 pt. Prispevke s fotografijami pošljite na poštni ali elektronski naslov. Prispevki naj bodo kratki in jedrnat, pripišite ime in priimek avtorja prispevka in fotografije ter kdo oziroma kaj je na fotografiji. Nepodpisanih prispevkov ne bomo objavili, uredništvo si pridržuje tudi pravico do krajšanja in neobjave prispevkov.

ŠTUDIJ EKONOMIJE V LOGATCU *(novo!)* OBMOČNA OBRTNO-PODJETNIŠKA ZBORNICA LOGATEC

- **Višješolski program Komerčialist**
- **Visokošolski program Mednarodno poslovanje**

Od jeseni 2015 dalje v sodelovanju z **B2 Višjo strokovno šolo in IBS Mednarodno poslovno šolo Ljubljana** na OOZ Logatec.

Podjetniško naravnani študij blizu doma. Izkoristi priložnost!

INFO DAN: 17. 6. (višješolski) in 22. 6. (visokošolski) | ob 17.00

info@ooz-logatec.si | <http://ooz-logatec.si> | 051 651 538 | www.b2.eu | www.ibs.si

PRINESI, KAR IMAŠ

ČLANI ŠTUDIJSKEGA KROŽKA »PRINESI KAR IMAŠ« ZELO USPEŠNO PRIDOBIVAMO ZNANJE KAKO SVOJE PRODUKTE PONUDITI NA TRGU

V petek, 24. aprila, je v sejni sobi Občine Logatec potekalo prvo srečanje skupine študijskega krožka „Prinesi kar imaš“. Srečanja se je udeležilo 11 udeležencev, vsi izdelujejo izdelke, ki bi jih radi ponudili na trgu. Preko več srečanj spoznavamo pogoje in zakonodajo ter se usposabljammo za prodajo na tržnici. Končni cilj je, da se udeleženci, ki bodo izpolnjevali pogoje za prodajo (bodo imeli dejavnost ustrezno registrirano), v okviru prireditve ali redne tržnice predstavijo v Logatcu. Do takrat se bo trem že izvedenim srečanjem pridružil še več srečanj in na vsakem smo korak bližje cilju. Znanju iz registracije dopolnilnih dejavnosti na kmetiji, osebnega dopolnilnega dela in označevanju cen bomo v kratkem dodali še znanje iz HACCP, označevanja tekstila in označevanja živil. Dotaknili se bomo tudi izdelkov iz zelišč, domače obrti ter kozmetike. Opredelili bomo lokalno tržišče ter spoznali možnosti neposredne prodaje. Obogateni z novim znanjem ter kakovostnimi proizvodi se bomo kot člani študijskega krožka že jeseni postavili ob bok uveljavljenim prodajalcem na tržnici. Novi izdelki bodo popestrili lokalno ponudbo, udeležencem omogočili dodaten zaslužek, v bodoče pa tudi kakšno novo delovno mesto.

Besedilo in foto: Mentorica Darja Lahajnar, ICRA d.o.o. Idrija

Eko sklad
Slovenski
okoljski
javni sklad

HIŠA 42 d.o.o.

**ENERGETSKO
SVETOVANJE**

V sklopu Evropskega tedna trajnostne energije, ki ga organizira Evropska komisija, smo povabili na predavanje strokovnjake za to področje. Predstavili vam bodo pridobivanje virov financiranja trajnostnih projektov, ki so na voljo za naložbe v podjetjih, občinah, kmetijstvu in gospodinjstvih. Zato ste občani, predstavniki podjetij, lokalne skupnosti in druga zainteresirana javnost

VABLJENI

na delavnico, ki bo v sredo 17. junija 2015 ob 19. uri

v sejni sobi Upravnega centra, Tržaška cesta 50 A, v Logatcu, 1. nadstropje.

Svetovalci Eko sklada, podjetja Hiša 42 d.o.o. in Energetske svetovalne pisarne iz Logatca vam bodo prikazali načine, kako uspešno do realizacije zastavljenega cilja.

Za več informacij o delavnici obiščite občinsko spletno stran.

Občina Logatec in svetovalna pisarna Ensvet Logatec

FIRE COMBAT, NAJTEŽJA GASILSKA PREIZKUŠNJA

»To je tekmovanje gasilskih dvojic in zagotovo fizično najbolj zahtevno gasilsko tekmovanje,« nam je povedal Tomaž Šen, poveljnik PGD Dolnji Logatec, organizator tekmovanja Fire combat, ki ga je zadnje majsko nedeljo gostilodolnjelogaško prostovoljno gasilsko društvo. Tekmovalci premagujejo visoko oviro, tunel, splezati morajo na stolp, se z

njega spustiti z vrhno tehniko. »Naslednja naloga je prenos 75-kilogramske lutke v 30 metrov oddaljen prostor, na koncu za nagrado dobijo še polno B cev, da jo povlečejo za 30 m in zbijejo tarčo,« pojasnjuje Šen.

Letos se je tekmovanja udeležilo 33 ekip, med njimi štiri ženske in tri mešane ekipe. »Za to disciplino pravimo, da sta to najtežji

dve minuti za gasilce,« dodaja sogovornik in pove, da se gasilci na to tekmovanje pripravljajo do dva meseca.

Celotno tekmovanje sodi pod Gasilsko zvezo Slovenije, po Šenovih besedah pa so letos nekoliko spremenjena tudi pravila, predvsem v prid varnosti.

Besedilo in foto: Blanka Markovič Kocen

750 LET PRVE OMEMBE LOGATCA

5. DEL ETIMOLOŠKO-ZGODOVINSKEGA POPOTOVANJA

V visokem srednjem veku je ozemlje logaške kotline nekaj časa pripadalo nemškemu kralju iz salijske dinastije, Henriku III., in s tem bilo vključeno v fevdalni gospodarski in družbeni red. L. 1040, še preden je postal cesar Svetega rimskega cesarstva (1046), je oglejskemu patriarhu Poponu pripadalo 50 kraljevskih hub (Sergej Vilfan v *Gospodarski in družbeni zgodovini Slovencev* (1980) pravi, da naj bi šlo, če upoštevamo, da je ena taka huba obsegala okoli 50 hektarjev, za vso Notranjsko, ki je prvotno spadala h Kranjski, »torej poznejšo vzhodno Notranjsko v širokem pasu od Logatca do Loža«.) v Cerknici in okoliških vaseh. To dokazuje, da je bilo takrat to ozemlje že poseljeno! V prvi polovici 13. stoletja je logaško ozemlje dobil avstrijski vojvoda Friderik II. Bojeviti in ga pridružil spanheimskemu gospodstvu pod upravo vicedomskega urada s sedežem v Ljubljani. L. 1255 je koroški vojvoda Bernard Spanheimski ustanovil kartuzijo Bistra. Ustanovno listino samostana pa je izdal l. 1260 njegov sin Ulrik III. Spanheim (njegova mati je bila češka princesa Judita I. iz kraljevske dinastije Přemysl). Ustanovna listina navaja kartuziji podarjeno zemljo in dohodke pri Borovnici in Cerknici (sem je spadalo tudi logaško ozemlje), kar je bilo last Spanheimov, ter na

Gorenjskem. L. 1261 je Ulrik III. Spanheim v Čedadu podpisal premirje z oglejskim patriarhatom, pri čemer je moral vso svojo posest v Ljubljanski kotlini predati patriarhu Gregorju, čeprav jo je od njega takoj prejel v fevd. Kljub temu da Ulrik formalno ni bil več vrhovni lastnik, je bil vendarle dejanski gospodar.

L. 1265 vodstvo kartuzijanskega reda potrди kartuziji v Bistri njene posestne meje. V tej listini je prvič imenovan tudi Logatec (Logach)! Praktično enako kot danes v narečni govorici Logatčanov! Listina to mnenje potrjuje, saj prav pri Logatcu postavlja mejo med oglejskim patriarhatom in vojvodino Koroško (ducem Karinthie), posestjo koroškega vojvode Ulrika III. Spanheimskega. Listina omenja mejo, ki poteka med Cerknico in Logatcem.

Omemba Logatca v današnji, slovenski obliki potrjuje mojo tezo o slovanskem izvoru imena Logatec. Za primerjavo lahko vzamem izjavo prof. Otta Kronsteinerja, avstrijskega slavista: »Glede na to, da je bila dežela Koroška (takratna Karantanija) v 9. stoletju, ko je bilo prvič dokumentirano ime *Astarvizza* (l. 860 zapisano kot

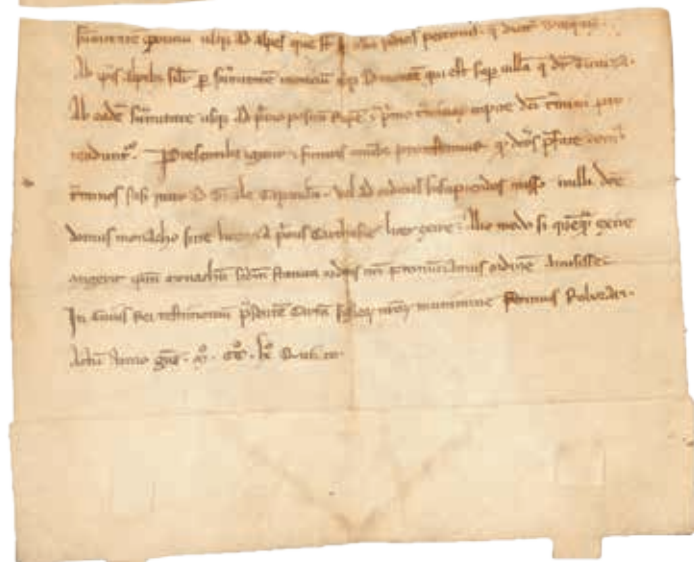
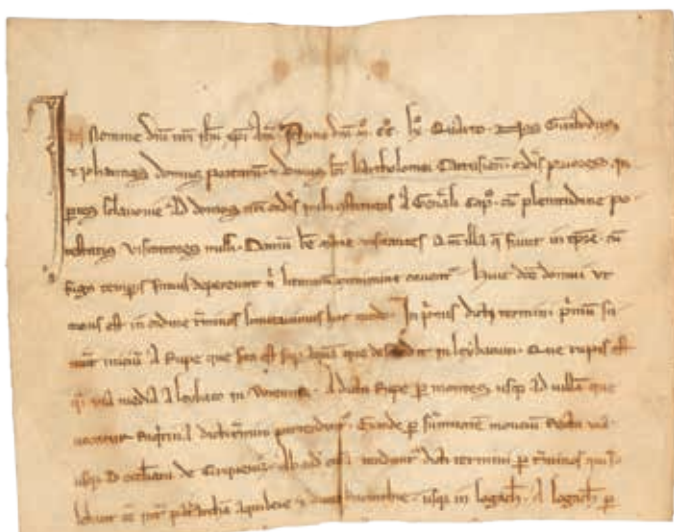

Foto: Arhiv RS

Foto: Arhiv RS

Astarvissa), že popolnoma slavizirana in se latinska imena na njenem področju praktično niso več uporabljala, pa je slovenski izvor imena veliko verjetnejši in ta razlaga je po večini sprejeta med avstrijskimi zgodovinarji.« Gre za zelo strm hrib s slovenskim poimenovanjem Ostravica (kjer je grad Ostrovica – Burg Hochosterwitz). Podobno je tudi z Ljubljano. Ime Emona je izginilo in l. 1146 je v dokumentu omenjena Ljubljana z imenom Luwigana. V starih listinah je črka w včasih zapisana tudi namesto črke b in črka g namesto j, tako da bi lahko prvotno ime tudi prebrali Lubi-jana (po zapisih Janeza Menarta).

O listini iz l. 1265, ki prvič omenja Logatec: Listina je poškodovana – dva kosa pergamenta. Napisana je v gotici. Listino sta kartuziji Bistra izstavila: Girard, prior kartuzije Pfort v Lombardiji in Janez, prior kartuzije sv. Jerneja v Lombardiji, oba vizitatorja slovenskih kartuzij. Tekst se v latinici bere: Ab eadem ecclesia tenduntur dicti termini per terminos qui solebant esse inter Patriarcham Aquileie et duces Karinthie, usque in Logach. A Logach per summitatem montium usque ad alpes que sunt super uillam Judicis Pecconis que dicitur Wrezniz. Ab ipsis alpebus similiter per summitatem montium usque ad montem qui est super uillam que dicitur Tuniza. Objavil F. Schumi, Archiv für Heimatkunde I, str. 110. Objavo dokumenta je omogočil Arhiv Republike Slovenije. Signatura listine: SI AS 1063/4746, prejšnja S/8. Dokument je bil objavljen tudi v knjigi Jožeta Mlinariča: Kartuzija Bistra

Ob častitljivi 750-letnici prve omembe Logatca (če izvzamem rimski Longaticum, zapisan na zemljevidu, nastalem v začetku 1. tisočletja, prerisanem na Tabuli Peutingeriani iz 16. stol., ki jo je izdelal nemški antikvar Konrad Peutinger) bi lahko Občina Logatec izdala »osebno znamko« pri Pošti Slovenije (za priložnostno znamko je žal prepozno) s podobo tega temeljnega dokumenta o omembi Logatca. Poleg tega bi lahko šli v projekt izdaje faksimila dokumenta (v Knjižnici Logatec je npr. faksimile listine, ki je bil izdan ob 850-letnici prve omembe Ljubljane – Luwigana iz l. 1146). To je sicer resen strokoven in drag projekt, a s to listino bi se lahko mesto Logatec dostojno dičilo. Sam dokument bi lahko uporabili tudi kot izhodišče za oblikovanje občinskih dokumentov za posebne priložnosti. Seveda vse naštetu s pridobitvijo dovoljenja s strani Arhiva Republike Slovenije.

Za objavo omenjene listine iz l. 1265 v Logaških novicah se zahvaljujem direktorju Arhiva RS mag. Bojanu Cvelfarju prav posebej pa še Logatčanki Vanji Pfajfar, univ. dipl. zgod., arhiv. svetovalki, in sodelavcem. Zahvaljujem se tudi Logatčanki Miri Hodnik, univ. dipl. zgod., arhiv. svetovalki, zaposleni v Arhivu mesta Ljubljana, Enota v Idriji, za vso strokovno pomoč.

Gvido Komar

SREČANJE MLADINE GASILSKE ZVEZE LOGATEC

Vsako leto Gasilska zveza Logatec organizira srečanje mladine. Letos je organizacijo srečanja prevzelo prostovoljno gasilsko društvo Hotedršica. Na sončno soboto, 9. maja 2015, se je tako v Hotedršici na novozgrajenem športnem igrišču pri osnovni šoli zbralo kar 66 nadebudnih gasilcev z desetimi mentorji iz sedmih logaških društev: PGD Dolnji Logatec, PGD Gornji Logatec, PGD Vrh Svetih Treh Kraljev, PGD Medvedje Brdo, PGD Laze-Jakovica ter PGD Hotedršica. Po uvodnem postroju gasilske mladine ter nagovoru organizatorjev je predsednica gasilskega društva Hotedršica otroke razvrstila v pet mešanih skupin in jim dodelila vodiče ter mentorje. Namen mešanih skupin je bil predvsem povezovanje in spoznavanje kolegov iz različnih društev, saj srečanje ni bilo tekmovalne narave. Nato so se skupine odpravile na različne točke po Hotedršici, kjer so jih čakale zanimive igre in naloge. Ogledali so si Tomažinov ali Strojarijev mlin, kjer jim je gospa Amalija postregla z domačim kruhom, obiskali so črno kuhinjo in izvedeli, kako so v starih časih živeli, spoznali so igro svojih prababic in pradedkov

»Koza šči« in »A je kaj trden most?«. Seveda pa brez gasilskih iger tudi ni šlo - preizkusili so se v zbijanju tarče z brentačo ter v drugih štafetnih igrah. Po opravljenih nalogah so se vrnili na štartno mesto in si privoščili zasluženo malico. Srečanje se je končalo s ponovnim postrojem, nagovorom organizatorjev ter

drugih članov Gasilske zveze Logatec. Organizatorji pa so podelili še praktične nagrade vsem udeležencem in jim zaželeli še veliko zabave pri udejstvovanju v gasilstvu.

Besedilo in foto: Tanja Slabe

KJE SO NAŠI BRATJE?

To svetopisemsko vprašanje, ki ga je Bog postavil Kajnu po njegovem zločinu nad Ablom in ki ga je pri spravi maši na Brezjah ponovil ljubljanski nadškof in metropolit Stanislav Zore, je bilo žalostna rdeča nit vseh praznovanj – žalovanj – cerkvenih bogoslužij, ki so konec aprila in začetek maja potekala po naši domovini v spomin na največjo morijo v zgodovini, 2. svetovno vojno, in njen prehod v bratomoren totalitarizem.

Na eni strani pompozna praznovanja, finančno in medijsko podprta, na drugi strani glas ljudstva, ki potrpežljivo, ponižno, vendar vse bolj odločno odpira pot k resnici, ki je nujno potrebna za očiščenje ran naroda kot predpogoj za vstop v enakovredno spravo. Slednja ne more biti določena z zakonom in usmerjana s strani oblastnikov. Resnici tudi ni mogoče preprečiti, da bi se širila, ne z medijskimi blokadami, ne s paradami rdečih zvezd. Veliko se je v teh dneh »dogajalo« tudi po logaški občini. Tako je Odbor famih plošč Rovte v sodelovanju z Novo slovensko zavezo in občinskim odborom Združenja VSO (vrednote slovenske osamosvojitve) organiziral niz prireditev, predstavitev knjig, spominsko mašo s kulturnim programom, molitveno uro in molitev križevega pota za vse med in po vojni pobite žrtve v logaški občini. V nedeljo, 26. aprila, je kot uvod v dogajanja v cerkvi sv. Mihaela v Rovtah potekala »**molitvena ura: Vse blagoslove tebi Domovina (Izrael slovenski, avtorice Vanje Kržan)**«. Molitev je bila posvečena vsem našim nedolžnim žrtvam, ki še vedno ležijo nepokopane po breznih, jamah in rovih.

Na državni praznik, **dan upora proti okupatorju, 27. aprila**, je sledila zanimiva predstavitev knjige Mateja Leskovarja »**Kolaboracija partizanov z okupatorjem**«. Pred polno dvorano Doma krajanov v Rovtah je avtor predstavil svojo knjigo, ki je bila že napovedana kot provokativna, vendar prepričljivo podprta z dokumenti in pričevanji.

Avtor je v začetku poudaril, da knjiga ni plod revanšizma nasprotnikov NOB, vsebina knjige ne zanika boja tistih poštenih partizanov, ki so odšli v gozdove z namenom osvoboditve, ampak zgolj razgalja umazano igro, ki jo je partizansko vodstvo, od Tita pa do zadnjega politkomisarja, igralo za dosego revolucionarnih ciljev. Avtor nas popelje skozi nastanek komunizma in nacizma: kako je cesarska Nemčija že leta 1917 v zapечатem vagonu iz Švice prepeljala Lenina, da izvede boljševiško revolucijo, katere cilj je bil oslabitev vzhodne fronte. Kasnejše sodelovanje komunizma in nacionalsocializma je potekalo tako rekoč z roko v roki: razdelitev Poljske 1939, komunistično onemogočanje vsakega odpora po vseh kraljevinah, ustanovitev PIF v Sloveniji, 26. aprila 1941, skupna zborovanja itd. Slišali smo o posameznih sporazumih, ki so jih partizani, tudi pri nas v Sloveniji, med vojno podpisali z Nemci in Italijani. Najbolj znan je sporazum o ne-napadanju v desetkilometrskem koridorju od Trsta do Zagreba, potem celo sporazum o blagovnem oskrbovanju (!). O skupnih paradah komunistov in nacistov na začetku vojne (Trbovlje, Hrastnik, Trebnje ...), o članstvu Dolanca, Broveta in drugih v Hitlerjugendu, o Titovem zastopniku v nemškem štabu v Zagrebu in njegovih stalnih pogajanjih in dogovorih z Nemci. Seveda pa je domačim ljudem najbolj znana kolaboracija partizanov, po katerih spiskih so okupatorji, Italijani in Nemci, obsojali na smrt. Matej Leskovar je za predstavitev svoje knjige doživel bučen aplavz polne dvorane.

Vrhunec vseh svečanosti je bila sveta maša, posvečena 70. obletnici odhoda domobrancev iz Rovt.

5. maja 1945 so se namreč v Rovtah zbrale vse domobranske posadke iz logaške občine. Tu je bilo preko 500 vojakov, 12 duhovnikov in veliko civilistov. Tistega dne je bilo v Rovtah opravljenih 12 maš (takrat namreč še ni bilo somaševanja in je vsako mašo vodil vsak duhovnik sam). Med njimi je bil tudi vojaški vikar Franc Kunstelj, ki je svoje

soborce z molitvijo spremljal vso pot v Vetrinj in Teharje. Z molitvijo je tolažil tudi še v Teharjah, kjer je bil večkrat zverinsko mučen in na koncu umorjen z vsemi drugimi. Mašo v Rovtah je ob somaševanju duhovnikov letos daroval Jože Treven, čigar oče je bil tudi v koloni, ki je takrat zapuščala Rovte. »Fantje, pogledjte Rovte! Mogoče jih ne bomo nikoli več videli!« je vzkliknil eden od vojakov tistega dne. In res jih niso...

Z zelo ganljivo, vendar na koncu spodbudno pridigo, je Treven vse pozval k spravi najprej v samem sebi, kajti če je Jezus premagal smrt, jo je premagal tudi za nas in za naše brate mučenike. Ob koncu časov bomo morali pogledati drug drugemu v oči. Jih bomo razprli v ljubezni in odpuščanju in zagledali Božje obličje ali jih bomo sklonili proti dnu pekla? Svetopisemsko sprevrženost Heroda je postavil v čas po vojni. Sprevrženost naklepa pod krinko ponižnosti in reševanja naroda, pohlepa po oblasti, strašna gonja po vladanju drugim – za vsako ceno! Kot je dejal: »In v človeku se v vseh časih večno ponavljajo ista vprašanja: ‚Zakaj se sočasno z dobrim rojeva tudi zlo?‘. Kaj so zakrivile uboge družine in pobiti otroci? Kaj je storil Kristus, da so ga tako zverinsko umorili? Zakaj mora skozi vso zgodovino umirati toliko nedolžnih? Človek tega ne more razumeti. To je ena največjih skrivnosti človekovega bivanja!« V kulturnem programu zunaj pred Farno spominsko ploščo sta nam spregovorila Peter Sušnik, predsednik Nove slovenske zaveze, in Jože Leskovec, član Odbora farnih plošč Rovte in predsednik občinskega odbora VSO Logatec.

Sušnik je spregovoril o sobivanju »dveh svetov« v naši deželi, eden je stvaren, drugi živi v domišljijem svetu grotesknih parad rdečih zvezd, jugoslovanskih zastav in nostalgiji po bivši komunistični državi. Letošnje praznovanje konca vojne je primerjal s praznovanjem Velikega petka, ko je Kristus v pasijonskem razgovoru s Pilatom razodel, da je prišel na svet zaradi resnice in da je naša dolžnost pričevanje za resnico in o resnici. Jože Leskovec je opisal takratne razmere v Rovtah, o zločinih tako nad civilnim kot vojaškim delom prebivalstva. Spregovoril je o mučeniški vlogi, ki jo je imel vojaški vikar Franc Kunstelj, ki je bodril domobrince na celi poti in je tudi še potem, ko je imel od grozovitega mučenja v Teharjah zdrobljene roke v zapestju, blagoslavljal in bodril svoje sorojake do konca. Opozoril je tudi na nerazumno trošenje denarja za spomenike revolucije in na še vedno neurejena grobišča oziroma morišča. Opozoril je tudi na spomenike ljudem, ki so zakrivali poboje in poimenovanja ulic in raznih ustanov po njih. V nadaljevanju so zbrani več kot 500-glavi množici v globoki spoštljivi tišini prebrali imena in priimke ter domača imena domačij vseh 218 rovtarskih žrtev. Prenekatera solza je bila prelita, ko je slišal ime svojih bližnjih, še vedno pogrešanih. Do kdaj?

Slovesnost je s petjem zopet obogatil Domoljubni pevski zbor, ki je na koncu skupaj z množico zapel **Mojo domovino**.

V torek, 5. maja, pa je bil v Rovtah še **Križev pot**, ki so ga molili člani Odbora farnih plošč Rovte. Ta Križev pot, posvečen žrtvam v Barbarinem rovu, so letos prvič molili pred Barbarinim rovom v Laškem. V križevem potu se v vseh postajah kaže na podobnost trpljenja Kristusa in žrtev povojnih pobojev. V prošnjah pri sveti maši v Rovtah so zbrani prosili za mir v naši domovini Sloveniji in Evropi, za vse žrtve druge svetovne vojne, za tisoče pobitih po koncu vojne, za vse storilce vojnih in povojnih zločinov, da bi našli mir svoji duši v izpovedi hudega, in za vse nas, danes živeče, da bi složno in enakopravno gradili svojo sedanost in prihodnost.

Celotno spominsko slovesnost si je možno ogledati tudi na spletni strani župnije Rovte, kjer je objavljen tudi poimenski seznam 500 logaških žrtev revolucije po župnijah.

17. maja so spominske maše in kulturni programi potekali še na Vrhu Sv. Treh kraljev in v Hotedršici.

Besedilo in foto: Robert Albreht

LOGAŠKE KMETIJE ZNOVA USPEŠNE NA OCENJEVANJU »DOBROTE SLOVENSКИH KMETIJ«

Tudi na letošnjem tradicionalnem ocenjevanju in razstavi DOBROTE SLOVENSКИH KMETIJ so kmetije iz naše občine dosegli lepe rezultate s svojimi mlečnimi izdelki. Naši kmetije so pridelovalci kvalitetnega mleka, nekateri pa svojo surovino predelajo tudi v kvalitetne izdelke, kar dokazujejo priznanja, ki jih vsako leto dosegajo na državnem ocenjevanju. Vsi nagrajeni izdelki so predstavljeni na razstavi, ki jo Kmetijsko-gozdarski zavodi iz vse Slovenije maja pripravijo v Minoritskem samostanu na Ptuju.

REZULTATI LETOŠNJEGA OCENJEVANJA:

Kmetija KRANJC iz Kalc 7 je prejela tri ZLATA PRIZNANJA za:

- jogurt z okusom marelice,
- sir za žar
- in sir za žal z zelišči

ter SREBRNO PRIZNANJE za sladko skuto.

Kmetija FEČUR iz Notranjske 42 iz Logatca je prejela: ZLATO PRIZNANJE za sladko skuto, SREBRNO PRIZNANJE za mladi sir in BRONASTO PRIZNANJE za surovo maslo.

Kmetija HLADNIK (»RUPA«) iz Petkovca 37 je prejela: SREBRNO PRIZNANJE za naravni jogurt.

Vsem dobitnikom priznanj iskrene čestitke in še veliko uspeha pri trženju domačih proizvodov!

*Kmetijska svetovalka
Mojca Vavken*

UPOKOJENCI OB 25-LETNICI PRVIH DEMOKRATIČNIH VOLITEV V OBČINI

»Bili smo zgodovinska priča nove slovenske države,« je v uvodnem nagovoru ob srečanju logaških upokojencev ob 25-letnici prvih demokratičnih večstrankarskih volitev v Občini Logatec poudaril Anton Silvester Antičevič, ki je bil skupaj z Vladislavom Pucem pobudnik tega prijateljskega srečanja.

Ob prijetnem druženju so se udeleženci spominjali časov, ko so ljudje, kot je dejal Vladislav Puc, predsednik DU Logatec, med seboj boljše sodelovali kot danes.

*Besedilo in foto:
Blanka Markovič Kocen*

PRENOVLJENA CESTA

PRISPEVEK K RAZVOJU PODEŽELJA

V Rovtarskih Žibršah so predzadnji majski konec tedna kljub deževnemu vremenu slovesno odprli prenovljeni asfaltirani odsek ceste Hudi konec – Židovnik – Godobol. Domačini so se pridobitve zelo razveselili, saj so nanjo, kot pravijo, težko čakali.

Župan Berto Menard je investicijo v višini okoli 140 tisoč evrov označil kot pomemben prispevek k razvoju podeželja in izrazil upanje, da v naslednjih 20 letih v infrastrukturo v tem delu Logateca ne bo treba posegati.

Simon Žerjav, predsednik KS »Rovtarske Žibrše, je izrazil zadovoljstvo nad pridobitvijo, a obenem poudaril, da je to samo ena izmed njihovih zgodb, saj je odsekov, potrebnih prenove, še kar nekaj. »A nekoč bomo prišli do konca, da bo do vsake hiše pripepljal urejen odsek,« je še dodal Žerjav.

Prva naslednja nova investicija, vredna okoli 300 tisoč evrov, bo po Menardovih besedah cesta v dolino Vrha Svetih Treh Kraljev, kjer so lanska neurja dvakrat odnesla cestišče in obstaja nevarnost poškodbe mostov.

Besedilo in foto: Blanka Markovič Kocen

PODHOD PRI ŽELEZNIŠKI POSTAJI LOGATEC ODPRT

Kar nekaj časa je minilo, odkar je šlo podjetje KLI Logatec v stečaj. Za pešce je bil urejen dostop skozi podhod pod železniško progo. Ko sem pozni-

mi šel skozenj, sem ugotovil, da so vrata na drugi strani zaklenjena. Vprašanja, zakaj je temu tako, sem aprila poslal upravi Slovenskih železnic in logaški občinski upravi. Od železnic odgovora nisem prejel, presenečenje pa je prišlo v maju z naše občine. Višja svetovalka za okolje in prostor v logaški občinski upravi Simona Šušteršič Štrukelj me je prve dni maja obvestila, da je podhod odprt. Ko so KLI zaprli, so zaprli tudi ta podhod, pravzaprav le izhod na drugi strani, ki se je končal v omenjenem podjetju. Po prvomajskih praznikih pa so se na občini dogovorili s stečajnim upraviteljem, da se podhod lahko odpre, razen če bodo novi lastniki, kadar bodo prevzeli objekt bivšega KLI-a, odločili

drugače. Tako je sedaj to najkrajši urejen in varen dostop za pešce do industrijske cone. Vse pohvale občinski upravi!

Besedilo in foto: Brane Pevec

40. LET DRUŠTVA KMEČKIH IN PODEŽELSKIH ŽENA LOGATEC

Vsoboto, 30. maja, se je kljub sončnemu vremenu in s tem idealnimi pogoji za delo na njivi in vrtu, v jedilnici osnovne šole 8. talcev Logatec zbralo lepo število članic Društva kmečkih in podeželskih žena Logatec in drugih povablencev. Zbrali so se, da proslavijo že 40 letno delovanje društva, ki v Logatcu skrbi za ohranjanje izročila na področju naravne in kulturne dediščine, za kvaliteto življenja na podeželju, ga promovira in aktivno sodeluje pri njegovem razvoju. Društvo šteje 111 članic, ki prihajajo iz celotne občine, in v pestrem vsakoletnem programu društva gotovo vsaka najde kaj zase. Dvakrat letno se namreč udeležijo strokovnih ekskurzij, kjer spoznavajo primere dobre prakse kmetijstva in kmetijske industrije, si ogledajo naravne in kulturne znamenitosti, se poveselejo in podružijo. Organizirajo tudi pohode v okolico Logatca in drugam po Sloveniji, pripravljajo kulinarčne in kulturne razstave, organizirajo različne gospodinjske in kuharske delavnice ter se udeležujejo kmečkih iger. Konec avgusta se poveselejo na krompirjevem pikniku, zagotovo pa ste jih tudi sami opazili na Gregorjevem sejmu, kjer imajo svojo stojnico ter sodelujejo v samem kulturnem programu.

O bogati zgodovini društva smo lahko slišali tekom prireditve, ki jo je vodil gospod Matjaž Petrovčič. Popeljal nas je od usta-

novitve društva maja leta 1975, skozi številne ekskurzije in delavnice, na katerih so članice pridobivale novo znanje, predstavil nešteto dogodkov, na katerih so sodelovale, spomnil na razstave, ki so jih pripravile. Tako smo izvedeli, da se članice društva zelo rade zabavajo, zato tudi ni čudno, da so v soboto medse povabile učiteljski pevski oktet Pa kol'k'r tol'k, ki nas je pozdravil z nagajivo in spogledljivo pesmico Dečva sred jezera. Prireditev so popestrili tudi učenci Podružnične šole Rovtarske Žibrše z nastopom polnim plesa, pesmi in hudomušnih izštevank. Citrarki Maruša Pišljnar in Natalija Gantar pa sta iz svojega glasbila izvajali čudovito zasanjane zvoke. Pozdravil jih je tudi župan, gospod Berto Menard, se jim zahvalil za dolgoletno delo in trud, jim zaželel uspešno delovanje še naprej ter jih pozval, naj v društvo privabijo še več mladih deklet, ki so željne spoznavanja podeželskega življenja in tradicije.

Do besede so seveda prišle tudi članice društva. Gospa Marica Tršar nam je pripovedovala o dobrodelni zbiralni akciji, ki so jo organizirale za poplavlence v Lučah in v Posočju. Gospa Mojca Vavken nas je popeljala skozi razstavo fotografij z naslovom »Kaj smo doživele v preteklih 40 letih«, ki so jo pripravile prav za ta dogodek. Neža Merlak je zaigrala monoigro avtorice

Francke Čuk, ki je pripovedovala zgodbo o medsosedskega odnosu dveh kmečkih žena in petelina ter prisotne dodobra nasmejala. Organizatorica razstave starih kmečkih jedi gospa Marija Osterman pa nam je predstavila jedi, ki so jih razstavile članice. Lepo pogrnjena miza je bila polna jedi - od črnega kruha, kave, koruznih žgancev, krompirja na župi z ocvirki za zajtrk, do kmečkega zelja, šare, sladkih štrukljev, ješprenja za kosilo, za večerjo pa je bil na mizi krompir v oblicah, kislo mleko, okisana čebula, močnik, špehovka in še bi lahko naštevali.

Ob koncu prireditve se je predsednica društva gospa Tatjana Rudolf s cvetom zahvalila trem dolgoletnim in aktivnim članicam Amaliji Istenič, Mariji Osterman ter Ivanki Cigale, za mentorstvo ter požrtvovalnost pa tudi gospe Mojci Vavken. Pozabila ni niti na ostale članice, ki si vzamejo čas za društvo, za druženja, izobraževanja, jim zaželela vse dobro in tudi sama izrazila željo po okrepitvi društva z mladimi članicami. Prireditev se je končala z zahvalo donatorjem, ki so omogočili prireditev, ter s pevci okteta Pa kol'k'r tol'k, s katerimi je zadnjo pesem zapela celotna dvorana.

Besedilo in foto: Tanja Slabe

NOTRANJA MOČ IN SAMOSTOJNOST ZA SVET MIRU

NIKOLAJEVO SREČANJE Z ALENKO REBULA TUTA

V četrtek, 21. maja, je v Jožefovi dvorani Medgeneracijskega Doma Marije in Marte potekalo zadnje predavanje v tej sezoni Nikolajevih srečanj z gostjo večera Alenko Rebula Tuta. V kulturno-umetniškem programu se je predstavila učenka Glasbene šole Logatec, pianistka Lina Lukan Lapornik pod mentorstvom profesorice Tanje Žagar.

Alenka Rebula Tuta je slovenska pesnica, pisateljica in strokovnjakinja na področju psihologije. Trenutno poučuje družbene vede na družboslovnem liceju »A. M. Slomšek« v Trstu. Ukvarja se z globinsko psihologijo ter z vprašanji v povezavi z vzgojo, izobraževanjem, samovzgojo in družbeno kritiko.

V začetku je poudarila čut po pravičnosti, ki ga povezujemo s potrebo po tem, da se razjezimo. Pri občutku krivičnosti je na prvem mestu bolečina, ki pa jo zaradi strahu preskočimo in se raje razjezimo, namesto da bi jo prepoznali. Ima namreč pomembno nalogo, saj sporoča, katero potrebo so ranili, kaj zdaj potrebujemo. »V odnosu, kjer je eden od dveh žrtvovan, ne gre za ljubezen,« je nadaljevala. Ker človek želi biti dober in požrtvovalen, pred svojimi bližnjimi večkrat prikrije, da mu je težko, ampak to ni ljubezen. Zaradi nezaupanja v odnosu z najbližjimi nas je strah povedati resnico. Ker vsi v družini želijo imeti lepe odnose, svoje težave nosijo ven, med prijatelje. Sčasoma ugotovijo, da nimajo več komu zaupati, da ni več prostora zanje. Potem gredo k psihologu, ki mu plačajo, da jih posluša. Rebula Tuta je pojasnila, kaj pomeni biti varuh samega sebe. »Vedeti moramo, da je zmeraj nekdo, ki prekinja naše cilje, kar nas zmede,« je dodala. Pomembno je, da se takrat pravilno odzovemo. V jezi in zameri se ne smemo ustaviti, ker potem izdamo svojo notranjo moč. Velika težava je pomanjkanje občutka za naše potrebe. V preteklosti je veljalo, da s tem, ko smo dobri, nimamo potreb. »Čim več daš in ne zahtevaš nazaj, boljše je tvoje srce.« To ne drži, ker so temeljne potrebe človeka, da ga upoštevamo, spoštujemo in da je ljubljen. Mi smo varuhi svojih potreb, šele potem lahko to damo drugim. »Če ne bom upal povedati, kar mislim, bom tudi takrat, ko se dogaja krivica, tiho,« je nadaljevala. »Žal se pogosto raje umikamo in puščamo prostor krivici.« Za konec bogatega večera je Alenka Rebula Tuta predstavila samostojnost v luči, da znamo poskrbeti zase in biti spoštovani. Če se bojimo slišati stvari, ki

Foto: Marjan Verč

nam niso všeč, se nam bodo drugi bali karkoli reči. Svoboda, ki jo damo drugim, jim naredi prijetno bivanje z nami. Predavanje je zaključila z mislijo: »Kdor si želi zmagati, bo poražen.« Tisto, kar premika stvari, ni tisto, kar se najbolj vidi, ampak kar je v globinah, po možnosti brez jeze.

Organizatorja Nikolajevih srečanj Mladinski center sv. Nikolaja in Župnija Dolnji Logatec vabita na naslednje srečanje, ki bo septembra.

Luka Škrlič

TEKSTILNA INDUSTRIJA ŠE ŽIVI!

To so na izviren način skušali pokazati v logaškem podjetju Matex, kjer se ukvarjajo z izdelavo in prodajo delovnih oblačil. Predzadnji majski konec tedna so namreč pred narodnim domom razstavili neuradno največje hlače in pritegnili številne poglede momoidočih in mimovozečih. Kot nam je povedal lastnik podjetja Aleš Meze, so v izdelavo hlač, ki merijo v višino 17, širino v pasu 5 metrov, težke pa so kar 112 kilogramov, vložili 197 ur dela, v katerega so vključili vseh 15

zaposlenih v podjetju. »Porabili smo 216 metrov tkanine in posebej naročili gumbe, katerih premer je 22 centimetrov. Samo obešalnik tehta 14 kilogramov,« je še pojasnil Meze. Širina hlačnic tega ogromnega izdelka je 2,4 metra, do pasu pa merijo skoraj 11 metrov. Njihovo plapolanje v pomladnem vetru je bilo zares veličastno.

Besedilo in foto: Blanka Markovič Kocen

SREČANJE PLANINCEV MDO NOTRANJSKE V OHONICI PRI BOROVNICI

Letošnje srečanje planincev MDO Notranjske (17 društev) je organiziralo Planinsko društvo Borovnica. V ta namen smo se planinci iz Logatca v nedeljo, 17. maja, s posebnim avtobusom pripeljali na parkirišče železniške postaje v Borovnici, kjer je bilo zbirno mesto. Po 8. uri smo šli pod vodstvom predsednika PD Borovnica Bogomira Celarca skozi Borovnico do soteske Pekel pri kraju Borovnica na obrobju Ljubljanskega barja. Skoznjno teče potok Borovniščica, ki izvira na bloško-rakitniški planoti in še posebej slovi po petih slapovih. Izhodišče poti je na nadmorski višini 335 m, vrh soteske na 650 m. Ob vstopu v sotesko stoji lesena skulptura »peklenščka«. Ponazarja pot skozi Pekel, nad katero kraljuje sam Hudič.

Hodili smo po Oblakovi poti in po krajšem vzponu je bil ob poti prvi slap, ki je med vsemi najmanjši. Pretaka se preko balvanov in je visok pet metrov. Steza se povzpne do strme stene, čez katero peljejo stopnice. Pod njimi se pot odcepi na levi breg struge, kjer za mogočno skalno steno pada drugi slap, visok 16 metrov. Nastal je v strmo stoječi prelomni coni, v katero Borovniščica še danes poglablja žleb. Voda pada iz tolmana pod tretjim slapom po dveh vzporednih skalnih žlebovih, nato preko precej razjedene strmega skalovja, se proti dnu pahljačasto razširi in pada v globok tolmun. Steza pelje preko stopnic do razgledne ploščadi z mizo in klopio v vznožju tretjega slapa, imenovanega tudi Kozjak, visokega 18 metrov. Slap najprej drsi po žlebu, ki se nato prevesi tako, da voda pada 14 metrov do prečne razpoke in nato še štiri metre do tolmana. Steza se nadaljuje po stopnicah, ki so postavljene v ozek in strm kamin in potem ob strugi, druga gre čez Hudičev zob. Od razpotja je možen spust do struge, ki jo že kmalu prečka most na levi breg. Sledi vzpon po stezi nad vodo do naslednjega mostu. Za njim je še vzpon po krajši lestvi in tu je čudoviti četrti slap, visok 17 metrov. Gre za najlepšega med slapovi, saj voda prosto pada v enem pramenu in se v široki pahljači razbije na štiri-metrski dolomitni kopicici sredi tolmana. Steza mimo četrtega slapa poteka po desnem bregu in se vzpne nadenj ter preko mostu prečka ozek, 15 metrov globok kanjon, ki ga je urezala voda, poln kotličev in manjših slapov. Po levem bregu steza vodi do zadnjega, petega slapa, ki je najvišji med vsemi in meri kar 20 metrov. Voda drsi najprej 15 metrov po poševno nagnjenem boku v kotu pod steno, ki se dviga zahodno od slapa in pada v zgornji tolmun. Nad slapom v višini 610 m, so ostanki samodelujoče hidra-

vlične črpalke, s katero so poskušali črpati vodo za oskrbo višje ležečih vasi /Pokojišče, Padež, Zavrhl/, kamnit jez in za njim ostanki nekdanjih mlinov in žage.

Nad slapom pot še zadnjič prečka strugo na desni breg in nato po makadamski cesti proti Pokojišču. Po pol kilometra je zavoj desno na kolovoz označeno s tablo in markacijami, ki pelje do razcepa, kjer se je možno spustiti desno mimo skalne škrbine Kozlovega gradu in čez zaselek Pristava nazaj v pekelsko sotesko ali pa nadaljevati levo proti Pokojišču in se od tam spustiti v Borovnico. Pohodniki smo po kolovozu okrog opoldneva prišli v zaselek Pristava in po pekelski soteski do ceste in po njej do

vasi Ohonica pri Borovnici do prireditvenega prostora »Pri Bizjaku« v Ohonici. Tu je bilo poskrbljeno za jedačo in pijačo ter razvedrilo - poleg balnišča tudi otroška igrala - za razvedrilo najmlajših pa je bilo poskrbljeno s poni vprego.

Planince sta med drugim nagovorila predsednik PD Borovnica in predsednik MDO PD Notranjske Miro Mlinar. Pohodniki smo prejeli priložnostno razglednico z žigom pohoda. Za prijetno vzdušje je pripomoglo tudi lepo vreme. Prihodnje leto bo planince gostilo PD Sv. Vid.

Besedilo in foto: Marinka Petkovšek

44. TEK PRIJATELJSTVA IN 2. KOLOTEK

KLJUB SLABI VREMENSKI NAPOVEDI VISOKA UDELEŽBA

Predzadnja majska sobota je bila v Hotedršici športno obarvana. Potekala sta namreč že 44. Tek prijateljstva in 2. Kolotek, ki sta bila kljub slabi vremenski napovedi množično obiskana. Dogodka se je udeležilo okrog 250 športnikov obeh spolov in vseh generacij. Tek so zgodaj popoldne, ko je še deževalo, odprli najmlajši. Med mladimi si je največ zmag, kar sedem, priborila ekipa AD Posočje, s tremi zmagami ji je sledila ekipa ŠD Nanos. Med mlajšimi domačini, člani ŠD Hotedršica, sta se na izvrstno drugo mesto uvrstila Ajda Rupnik in Vid Zelenc, tretja pa je bila Manca Čuk. Popoldansko vreme je bilo tekačem, ki so se podali na 11,8 km dolgo traso, zelo naklonjeno. Tudi rezultati so bili odlični, saj

sta bila na progi dosežena dva nova rekorda: Lucija Krkoč (ŠD Nanos Podnanos) je s časom 45:20 rekord popravila za šest minut, Marko Tratnik (ŠD Nanos Podnanos) pa s časom 41:23 za nekaj sekund. Med domačini je izvrstno drugo mesto dosegel lanskoletni zmagovalec Teka prijateljstva Jernej Šemrov, ki je skupaj s Matejem Podgornikom (MBK SPORTR Črni Vrh) v Koloteku zasedel prvo mesto. Koloteka, ki je bil letos organiziran drugič in kjer v paru tekmujeta tekač in kolesar, se je udeležilo deset parov. Drugo mesto sta osvojila Matej Šimenc (TSK Logatec) in Andrej Mikuž (ŠD Hotedršica), tretjega pa Blaž Godina (Logatec) in Robert Stranjak (Logatec). Sicer je bil med kolesarji najhitrejši Matej Podgornik, odlič-

Foto: Robert Mikuž

no drugo mesto pa je osvojil domačin Lucijan Nagode. ŠD Hotedršica se iskreno zahvaljuje vsem tekačem in kolesarjem za udeležbo in prijetno sobotno druženje ter sponzorjem za vsa podarjena sredstva.

ŠD Hotedršica, Mateja Nagode

Rezultati

Mesto	Tek - članice	Tek - člani	Kolotek
1.	Krkoč Lucija, ŠD Nanos Podnanos	Tratnik Marko, ŠD Nanos Podnanos	Podgornik Tadej MBK SPORTR Črni Vrh Šemrov Jernej, ŠD Hotedršica
2.	Tratnik Petra, ŠD Nanos Podnanos	Šemrov Jernej, ŠD Hotedršica	Šimenc Matej, TSK Logatec Mikuž Andrej, ŠD Hotedršica
3.	Bajc Monika, ŠD Nanos Podnanos	Vodopivec Uroš, /	Godina Blaž, Logatec Stranjak Robert, Logatec

Podrobnejši rezultati so objavljeni na: <http://www.hotedsica.si/>.

8. POHOD PO PLANINSKEM POLJU V SPOMIN NA LANSKI ŽLED IN POPLAVO

Poplavo v malem so pohodniki doživeli tudi na letošnjem pohodu. Za soboto, 23. Maja, so meteorologi napovedali deževen dan, toda tistih nekaj pravih, »jeklenih« pohodnikov, ki so se zbrali pred Osnovno šolo Laze, to ni motilo. Del poti proti Grčarevcu je bil namreč poplavljen, pa so se gasilci znašli (tako kot vedno) in pohodnike čez oviro prepeljali na traktorski prikolici. Ravno to je bilo za nekatere posebno doživetje, kot je dejala ena od pohodnic: »Če bi sijalo sonce, te pustolovščine ne bi doživela.«

Sicer pa so pohodnikom pri OŠ Laze najprej postregli z domačim zajtrkom. Na kmetiji Zabukovec, kjer je pohodnikom dobrodošli- co zaželel Aleksander Frančeškin, pa so pripravili kmečki narezek, domačinke so spekle domač kruh in pecivo, mlekarna Krepko pa je prispevala nekaj svojih ekoloških izdelkov. Ob poti so se ustavili pri Lekanovi hiši. Aleksander je predstavil zgodovino te štiristoletne hiše, za katero bi bil čas, da se kot kulturni spomenik obnovi, kjer pa se zopet postavi vprašanje financ.

Pot je pohodnike po Babnem dolu pripeljala do Putikovih štirn, kjer je bil daljši postanek. Pridružil se je speleolog dr. Franci Šu-

Foto: arhiv PGD Laze - Jakovica

šteršič, ki je spregovoril o njihovem nastanku in pomenu, o lanskoletnih poplavih in še o marsičem. Pohodniki so pot nadaljevali proti Grčarevcu in jo zaključili pri gasilskem domu v Lazah, kjer so nadaljevali prijetno druženje z organizatorji pohoda, člani PGD Laze-Jakovica.

Brane Pevec

KATARINI V SPOMIN

Vsoboto, 2. maja 2015, nas je za vedno zapustila sodelavka Katarina Rudolf Istenič. Za kolektiv je bil to nepopisen šok, saj smo vsi skupaj z njo verjeli, da bo kmalu ponovno med nami.

Pretreseni nad to novico in žalostni, ker se s Katarino nismo utegnili še zadnjič pogovoriti, smo odprli žalno knjigo, v katero smo ji zapisali vse tiste misli, ki so ostale neizrečene. Kar nekaj dni je knjiga samevala na mizi v zbornici in čakala, da si jo upamo vzeti v roke in Katarini sporočimo še svoje zadnje misli ob njenem slovesu. Danes, ko berem te misli, ponovno vidim, kako blizu nam je bila, kako pozitivna, spodbudna in optimistična je bila ter kako velika je ta izguba za naš kolektiv.

V žalni knjigi smo zapisali Kantovo misel:

»Kdor živi v spominu drugih ni mrtev, je samo oddaljen. Mrtev je tisti, ki ga pozabijo.«

Metka Rupnik, upokojena ravnateljica, je o Katarini, ki je začela z delom na šoli v času njene ravnateljavanja, zapisala:

»Katarina je rada delala v podaljšanem bivanju in njeni učenci so srkali njeno ustvarjalnost in delavnost. Vem, da to vedo tudi starši teh učencev, pa tudi učenci ne pozabijo take učiteljice. Vem, da je pri marsikaterem učencu vzbudila ustvarjalnost in veselje do dela. Vedno je bila v svoji skupini z učenci, ki jih je imela rada. Učenci so to čutili in cenili.

Katarina se ni nikoli pritoževala, vedno je rada povedala, da je srečna, da lahko dela v šoli in to prav na OŠ 8 talcev Logatec. Upam, da sem Katarini že kdaj prej povedala, da sem izredno cenila njeno predanost delu, njene visoke etične in moralne vrednote, ki jih je prenašala na učence, njeno toplino, njeno neizmerno ustvarjalnost in radost.

Katrina stojnica na Art tržnici

Spomin na Katarino bo ostal tudi v mojem srcu, lahko rečem, da sem jo imela rada in da sem jo cenila. Škoda, da taki učitelji odidejo mnogo prezgodaj.«

Katarina je imela na šoli tudi številne prijatelje, prijateljice. Tudi z njimi je delila svoje znanje o ročnih delih, rožah, renoviranju pohištva. Med njimi je Elizabeta Žabkar zapisala:

»Vesela sem, da sva se s Katarino spoznali. Najprej uradno, nato pa na nek iskriv in globok način, v obojestranskem zaupanju. Čeprav nisva preživeli veliko časa skupaj, so bile ure, ki sva si jih vzeli zase, polne, kot bi vedeli, da nama je čas odmerjen.

Vsak dan, ko me je pot vodila mimo njene hiše, me je zamikalo, da bi se ustavila, spila kavo in poklepetala z njo. O otrocih, službi, rožah, volni in kvački, o odnosih in veselju nad življenjem. Z njo sem bila vesela nove rože na vrtu, nove-stare omare, zanimive kombinacije barv na novih nogavicah in mnogih stvari, ki bi jih mnogi zavrgli, ona pa jim je dala novo življenje.

Najlepše dneve sva pred letom preživeli na Pokljuki, ko sva učence peljali v hribe. Naučila nas je veliko o zeliščih in vsako jutro smo komaj pričakali njen domači čaj.

Ko smo vpijali vso lepoto in opojnost hribov, cvetja, neskončnih barv in vonjav, sva želeli, da bi ta občutek ostal večer. Obljubili sva si, da ga bova priklicali vedno, ko nama bo hudo... ta občutek miru.

Ta občutek miru in tišine sedaj ostaja v meni in Katarina z njim.

Katarina pa ni bila pomembna samo kot učiteljica in prijateljica, poznali smo jo tudi kot ustvarjalko. Letos je tako skupaj z Jano Jureš in Mimi Urbas pripravila prvo Art tržnico v Logatcu.

Tone Pavček je zapisal:

Če si močno želiš,
se ti vse uresniči:
v stolpnico kjer živiš,
pridejo k tebi cvrkatut ptiči,
pride s poljane drevo,
pride iz bajk dobra vila.
Če si želiš močno, ti je usoda mila.

Ko pomislim na Katarino, se spomnim na njeno močno željo po delu in ustvarjanju. Vedno je bila pripravljena deliti svojo ustvarjalnost sodelavcem in učencem.

Zelo si je želela najti način, kako združiti in predstaviti logaške ustvarjalce v domačem kra-

Planinski tabor 2014

ju. Lani se je končno uresničila njena dolgotrajna želja, ko smo v šoli organizirali prvo ART tržnico. Bila je njena gonilna sila in neizmerna vrelec idej. Vse dogajanje okrog pripravljanja se je ob njej zdelo kot izlet v čudežno deželo, kjer je vse mogoče. Njeno veselje in energija sta bila nalezljiva. Na vse naše strahove: »Kaj pa če...?«, se je le nasmehnila in odgovorila »Probat je treba, punce«.

Od trenutka, ko je na decembrsko sobotno jutro postavila svojo stojnico, je bil prostor nemudoma poln smeha, veselja in dobre volje, ki smo se je nalezili vsi, tako sodelujoči kot obiskovalci. To je bil njen dan. Na zaključku večera, ob toplemčaju, je kljub utrujenosti izžarevala neizmerno veselje. Bila je en sam smeh. Ves večer je kovala načrte, kako naprej, kaj naslednje leto lahko še izboljšamo.

Katarine ni več. Ostajajo pa njeni načrti. Želela je, da ART tržnica postane tradicionalna, da postane prostor izmenjave idej in novih znanj. Na šoli smo se odločili, da ART tržnico preimenujemo v Katrino tržnico. Ne sprašujemo se več ali bo uspelo ali ne. Vemo, da bo. Saj nas je vedno opogumljala: »Probat je treba, punce.« Tako so o Katarini razmišljali nekateri njeni kolegi in kolegice. Še in še bi lahko napisali, pa nimamo na voljo dovolj prostora. Prezgodaj nas je zapustila, pa vendar je pustila za seboj velik pečat. Pokazala in dokazala je, da se da, da je možno, da je potrebno samo poskusiti.

V mojem spominu bo vedno tista učiteljica, ki je prišla v službo nasmejana, obložena s torbami, polnimi različnega materiala, ki ga je uporabljala med urami podaljšanega bivanja, in z vedno novimi idejami, kaj bi še lahko delali. Na žalost je bilo najino druženje prekratko. Ko bi vsaj imela več časa, da bi lahko črpala iz njene vrelca idej in znanja.

Ampak, kakor je napisal Kant... »mrtev je tisti, ki ga pozabijo... Katarina, ne bomo te pozabili.

Karmen Cunder

MARIJA RUPNIK, USTANOVITELJICA IN RAVNATELJICA PRVEGA LOGAŠKEGA VRTCA

V Štanjelu na Krasu se je 22. marca 1915 v družini sudetskega orožnika Josefa Mullerja in njegove žene, domačinke iz družine Stanarjevih, rodila hčerka Marija - po domače Stanarjeva Mimi. Kot mala deklica je morala obiskovati italijanski vrtec, saj so Italijani na Krasu želeli tudi na tak način zatreti slovenstvo.

Na očeta je imela posebej zanimiv spomin. Ko je v zgodnjih šolskih letih prebolevala nevarno okužbo z obsežnimi kožnimi ognjki, z vročino in zelo slabim počutjem, je nekega jutra zapadel sneg, kar je velika redkost za Kras. Naš nono jo je kar v spalni srajčki nesel na dvorišče za hišo in ji s svežim snegom močno zdrgnil vse telo in pri tem je z gnojem tekla tudi kri. Naslednji dan o snegu ni bilo več sledu, o bolezni in vročini pa tudi kmalu ne več.

Kot mladenka je že v letih pred vojno odšla na delo v Trst. Delala je kot gospodinjka pomočnica v družini takratnega poljskega veleposlanika. V tistem času se je porodilo tudi njeno doživljenjsko oboževanje Verdija, Puccinija in Rossinija, saj je imela operni abonma. Z upoštevanjem veleposlanikovega nepričakovanega in prijaznega nasveta, naj Trst »čim prej« zapusti, ker »je postalo prenevarno«, je za las ušla obsežnemu fašističnemu zajetju in poboju slovenskih aktivistov in kurirjev, ki so v Trstu delali za osvobodilno fronto. Bila je namreč kurirka.

Njen starejši brat Pepi pa je bil že takoj ob začetku druge svetovne vojne vpoklican v nemško vojsko, saj je bil po očetu nemški državljani. Iz ruskega ujetništva je še uspel pisati, da namerava z dvema drugima Slovencema pobegniti in se vrniti domov. A vrnitev se je končala neznano kje.

Med vojno je pogumno dejanje opravil tudi nono. Njegov rodni jezik je bil, seveda, nemški. In tako se je napotil v Štanjelski grad, kjer so imeli Nemci vojaški štab. Takoj po prvem partizanskem napadu na Nemce v bližini Štanjela so se namreč pojavile govornice, ki so najavljale nemško rušenje vasi v povračilne namene. Tvegala je sebe in svojo družino, saj je poleg Mimi in Pepija imel še hčeri Elo in Darinko, in tako rešil domačine ter njihove domove.

O času vojne pri Stanarjevih niso želeli govoriti. Kot bi hoteli zmanjšati pomen bolečih

Foto: osebni arhiv

izgub. Po vojni pa se je Mimi odpravila v Ljubljano, v večerno šolo za »otroške negovalke«. Šolala se je ob delu v »Dečjih jaslih« na Resljevi ulici. V jaslih so imeli otroci zagotovljeno 24-urno varstvo - tudi za čas, ko so njihovi starši delali popoldne ali ponoči.

Tam je spoznala Antona Rupnika iz Logatca - Storževega Toneta - in mu po rojstvu njune prvorojenke Vesne sledila v gozdove Jatne v okolici Sevnice, kjer je Tone sprejel službo logarja.

Po rojstvu druge hčerke Jasne je Tone svojo družinico iz Svibna pripeljal v rodni Logatec. Marija je spet dobila delo v Dečjih jaslih, Tone pa se je zaposlil v republiškem zavodu za statistiko. Tako sta se s kolesom vsako jutro že pred peto peljala iz Gorenjega Logatca na železniško postajo v Dolenji Logatec, od tam z vlakom v Ljubljano, vračala pa sta se okrog petih popoldne.

V tistih nekaj letih je Mariji dozorela ideja o ustanovitvi prvega logaškega vrtca. To se je po dolgih in zapletenih pripravah zgodilo 16. decembra 1959.

Začetni koraki vrtca Kurirček so bili težki, saj vaško okolje ideji o vrtcu v tistem času še ni bilo naklonjeno. So pa v njem kmalu našli zavetje mnogi otroci, katerih starši so delali v dveh največjih logaških tovarnah - KLI-ju in Valkartonu. V prvih letih po ustanovitvi je poleg dela ravnateljice opravljala še delo vzgojiteljice, čistilke, šivilje, ekonomica in še kaj. Pri tem ji je veliko pomagal mož Tone, ki se je zaradi dveh v taborišču Gonars preživetih let upokojil mnogo pred svojo deset let mlajšo ženo. Marija in Tone sta bila dejavna še kot člana Rdečega križa, sodelovala sta tudi v dramskem krožku in bila redna krvodajalca. Marija, ki je imela krvno skupino »0«, je bila pogosto še dodatno klicana na darovanje krvi

in je zato dobila tudi zlato značko krvodajalca. Vrtec je sprva deloval v prostorih sedanje Glasbene šole. Vrt in sadovnjak, v katerem so se lahko otroci varno igrali, je bil na lokaciji, kjer je danes Zdravstveni dom Logatec. Vsako leto je organiziral tudi letovanje otrok v zdravilišču Debeli rtič.

V zadnjih dveh letnikih mojega študija medicine sem od občine sprejela ponudbo za delo pomožne vzgojiteljice za skupino otrok iz socialno ogroženih družin. Tem otrokom je stroške letovanja krila občina. Nekateri med njimi so v svojih poznih najstniških letih posegli po heroinu. Tako sem se z njimi srečala kot zdravnica, ko sem po zaključeni specializaciji iz pediatrije prevzela delo v logaškem otroškem dispanzerju. Prav zaradi svoje čustvene navezanosti na to logaško mladino in zaradi težkih strokovnih pritiskov, ki smo jih ob naglem naraščanju bolezni odvisnosti od prepovedanih drog občutili vsi zdravniki v ZD Logatec, sem se odločila pod okriljem ministrstva za zdravje ustanoviti in voditi Center za preventivo in zdravljenje odvisnosti od prepovedanih drog Logatec – kot enega od prvih v državi. Svoje prve izkušnje z zdravljenjem bolezni odvisnosti sem opisala v knjižici »Moji metadonski otroci – rada vas imam«, ki jo je oblikovala in ilustrirala moja mlajša hči Maja.

»Gospa Rupnikova«, kot so Logatčani naslavljali mojo mamo, je imela otroke iz vrtca, pa tudi druge otroke, zelo rada. Tako je marsikdaj postala tudi zaupnica tistim, ki so pri njej lažje kot pri svojih mamah doživeli razumevanje in spoštovanje. Eden teh je bil tudi naš osnovnošolski prijatelj Andrej Žigon. Pesmi je pisal že v osnovni šoli, kasneje pa se je razvil v čutečega pesnika in človekoljuba.

Na svojo »tovršico« imajo mnogi Logatčani lepe spomine. To sem v otroškem dispanzerju, v katerem sem od leta 1987 delala kot pediatriinja, od staršev in od starih staršev svojih malih pacientov večkrat slišala. In po seji občinskega sveta leta 2008, ko me je le-ta potrdil kot novo direktorico Zdravstvenega doma Logatec, se je čestitka enega od takratnih občinskih svetnikov, Martina Mihevca, glasila: »Želim ti uspešno delo. Če boš pol tako dobra direktorica, kot je bila tvoja mama v vrtcu, boš dobra.« Del mojega veselja do medicine zagotovo izvira tudi od takrat, ko je bila marsikatera

naša sosedka zase ali za svoje bližnje deležna ustrezne strokovne pomoči ali nasvetov moje mame.

Še bolj dramatično pa sem dojemala njeno vlogo skozi dogajanja na takratni magistralni cesti mimo »Sodnije« v Gorenjem Logatcu, v kateri je danes enota Vrtca Kurirček. Kot bi bilo včeraj, se spomnim njene oskrbe razrezane in močno krvaveče Bojanove nadlahti, ko se mu je roka z leseno »puško« zataknila v šipo nihajnih vrat na hodniku blizu Pošte. Večkrat so jo klicali na pomoč zaradi prometnih nesreč, ki so se ob takratnem zelo močnem prometu pogosto dogajale na tistem povsem nepreglednem ovinku od »Sodnije« do Ljudske šole. Žal tudi smrtne. Ko sem bila sama v drugem razredu žrtev takšne nesreče, je kot naročen pripeljal mimo idrijski reševalec

in na sprednji sedež posedel mojo mamo z nezavestnim otrokom v naročju. Sosedovemu Vinku in mnogo kasneje še »Dragotovemu Edotu« pa je usoda, žal, namenila drugačno izkušnjo.

V tej naši »Sodniji« si je mama ob padcu na mokrih kamnitih stopnicah zdrobila gleženj. Po več operacijah je postal glede bolečine najzanesljivejša vremenska napoved.

Pa se Marija Rupnik kljub temu ni ustavila. Neutrudno je po cele dneve skrbela za »svoj« vrtec, ob tem pa še za vrt in za njivo. Kljub bolečinam ob hoji je vztrajno nabirala gobe, se z možem ob glasbi tudi rada zavrtela in bila ob tem sočutno pripravljena pomagati ljudem v stiski. Vedno.

Jasna Čuk Rupnik

Foto: osebni arhiv

KNJIŽNIČARKA MARIJA ŽELJKO (1931 – 2015)

Pomlad bo na tvoj vrt prišla
in čakala, da prideš ti,
in sedla bo na rožna tla
in jokala, ker te ni.
Simon Gregorčič

Vtorek, 5. maja, popoldne smo se na ljubljanskih Novih Žalah poslovili od dolgoletne vodje Knjižnice Logatec, gospe Marije Željko.

Svojo knjižničarsko pot je začela l. 1963 v tedanji Ljudski knjižnici v Narodnem domu v Dolnjem Logatcu. V skromnih pogojih je z veliko ljubeznijo do bralne kulture, knjig, s srčnim odnosom do bralcev ter marljivim, požrtvovalnim strokovnim delom ustvarila pogoje za nastanek sodobne splošnoizobraževalne knjižnice – današnje Knjižnice Logatec s podružnicami v Hotedršici, Rovtah in na Vrhu Sv. Treh Kraljev. Leta in leta se je borila za novo knjižnico, ki so jo 1987., leto po njeni upokojitvi, dogradili ob Narodnem domu. L. 1983 je v knjižnici uvedla dejavnost »ure pravljic«, ki potekajo še danes.

Po trindvajsetih letih vpetosti v knjižničarstvo v Logatcu je svoje delo zaključila 31. marca 1986. Leta 1990 je ob prvi podelitvi občinskih nagrad na področju kulture prejela Februarsko priznanje. V svojem zapisu »Nekaj podatkov o delovanju knjižnic v občini Logatec«, kjer je natančno prikazala celotno zgodovino, razvoj in delovanje knjižničarstva na Logaškem, je na koncu zapisala: »Bralcem sem skušala ponuditi tisto, kar sem smatrala, da je dobro, koristno in lepo.

Edino knjiga lahko dopolni pomanjkanje čustev, ublaži osamljenost in odtujenost sodobnega človeka. Knjižnica je bila, je in bo ostala živa sila pri vzgoji, kulturi in sredstvo za razumevanje med ljudmi in narodi. Po 23. letih dela v knjižnici so ostali samo še spomini. Lepi in prijetni spomini na knjige in razumevajoče bralce. Če bi bila še enkrat mlada, bi bila rada še enkrat knjižničarka.«

Logaški bralci se bodo s toplino v srcu spominjali skromne knjižničarke Marije Željko, ki jih je dolga leta bogatila s svojo pozornostjo, ki se jih je dotaknila in jim privzgojila ljubezen do knjig, mi knjižničarji pa ji bomo večno

Foto: osebni arhiv Mirana Željka

hvaležni za temelje, na katerih nadaljujemo knjižničarsko dejavnost v občini Logatec.

Nekaj utrinkov o Mariji Željko:

Sin Miran Željko: Mama je bila rojena 15. marca 1931 v vasi Čehovini (Branica) pod Štanjelom na Krasu. Do kapitulacije je obiskovala italijansko šolo, potem jih je učila partizanska učiteljica. (Cenila je osvoboditev Slovenije, zato je bila vsekozi članica logaške »Zveze borcev«, op.p.). Nižjo gimnazijo je obiskovala v Ajdovščini med l. 1945-48, potem je šolanje nadaljevala na učiteljskišči v Tolminu do l. 1952. Pravila je, da so bili zaradi pomanjkanja dijaki večkrat lačni. Isto leto so jo po dekretu zaposlili v osnovni šoli v Črnici (med Sočergo in Buzetom), danes na Hrvaškem. Po mesecu dni sta s sodelavko prejeli „rješenje“ iz Zagreba, da bodo v ta

kraj poslali hrvaški učiteljici. Ob njunem odhodu so vaščani protestirali, da hočejo slovenske učitelje, vendar ni pomagalo. V 90-ih je mama ob obisku Črnice omenila, da je bila med l. 1945-52 tam slovenska šola, a je vaščanka rekla, da je bila vedno hrvaška. Potem je učila na Dvoru pri Žužemberku, kjer je ostala približno štiri leta in tam spoznala mojega očeta. Želela je delati na Primorskem, a ji ni uspelo, je pa čez nekaj let dosegla, da so jo premestili v osnovno šolo Veliki Gaber (pri Medvedjeku, znanem iz osamosvojitvene vojne).

Leta 1959 (čas mojega rojstva) je moj oče dobil službo v podjetju KLI Logatec in so jo šolske oblasti le premestile v osnovno šolo v Logatec. Živelimi smo na Kalcah, pozneje v stari šoli v Dolnjem Logatcu. 1963. se je zaposlila na Občini Logatec

(uradnica za prosveto in kulturo, op. p.). Takrat je začela pomagati gospe Ani Tolazzi v knjižnici v Narodnem domu. V vrtcu Kurirček je delala približno od 1968. do 1971., ko je službo pustila zaradi sestrine bolezni. L. 1974 je mama zbolela za rakom, a ga je premagala. 1979. je nenadoma umrla moja sestra zaradi zapletu po operaciji zaradi precej redke Hodgkinove bolezni. Pozneje je zbolel še oče, ki je umrl 1994. V dvajsetih letih samote je še veliko brala, dokler ji je vid dopuščal.

Potem sem jo oskrboval z zvočnimi knjigami. Do konca svojega življenja je živela z literaturo. Kljub težkemu življenju je udarce usode kar dobro prenašala in ni obremenjevala drugih. Ko zdaj pomislim na svojo mamo in se spomnim njenega težkega življenja, mi je prva asociacija mravljica, ki ves dan nekaj dela, zunanji svet pa tega dostikrat niti ne opazi.

Tilka Jerič, prijateljica: Najino poznanstvo sega v začetek 60-ih let. Zelo naju je zblížalo njeno vestno in natančno delo v knjižnici, ki je takrat delovala v zelo skromnih prostorskih razmerah. Njen obraz je kljub problemom ostajal nasmejan in prijazen do nas obiskovalcev.

Janez Kavčič, dolgoletni vodja Krajevne knjižnice Rovte: Gospo Marijo Željko imam v zelo lepem spominu kot skrajno čutečo žensko z dušo v knjižnici. Poznali smo se tudi preko moža Vinka, mojega sodelavca v KLI Logatec, posebno pa še od l. 1969, ko sem prevzel vodenje knjižnice v Rovtah. Bila je naklonjena knjižnici v Rovtah in lahko rečem, da sva z gospo Željko odlično sodelovala.

Metka Rupnik, dolgoletna vodja Krajevne knjižnice Hotedršica: L. 1973 smo po dolgem času skupaj z gospo Željko ponovno aktivirali knjižnico v Hotedršici. Spomnim se Željke, kako je imela nepozaben odnos do vsake knjige. Zaradi omejenih sredstev je bila pri nabavi zelo pozorna. K njej sem zahajala mesečno na posvete. Tarnala je o odnosu logaške politike do knjižnice. Učila sem njeno hčer Eriko, ki je bila izredno bistra in delovna učenka. Ko sem knjižnico predala svoji hčerki, sem nekako zgubila stik tudi z go. Željko, a spominjanje bo ostal živ in spoštljiv.

Marcel Štefančič, nekdanji šolnik in delavec v kulturi: V Logatec sem z družino prišel l. 1964 in se zaposlil na šoli. Z gospo Marijo sem se bolj spoznal v šolskem letu 1969/70, ko me je prosila, da bi gradivo Ljudske knjižnice uredil po sistemu UDK. Kasneje sem z gospo Željko sodeloval kot član Sveta knjižnice ter kot predsednik Kulturne skupnosti. S svojim požrtvovalnim delom, ljubeznijo do knjig in izjemno pozornostjo do bralcev je ustvarila pogoje za novo knjižnico. Pri tem je s svojo preveliko skromnostjo ostala žal pogosto prezrta in z njo tudi knjižnica. Februarsko priznanje (branila se je predlaganju), ki ga je prejela l. 1990, jo je vsaj malo iz knjižničarske neopaznosti predstavilo širši javnosti.

Marinka Cempre – Turk, nekdanja knjižničarka v Knjižnici Logatec: V knjižnico sem kot otrok rada zahajala, se tam zadrževala in pomagala pospravljati knjige. Počasi mi je gospa Marija zaupala vedno več dela v knjižnici. Vzljubila sem delo v knjižnici in l. 1986 sem diplomirala iz knjižničarstva in slovenske književnosti. L. 1979 sem jo zaradi bolezni nadomestila v knjižnici, 1985. pa sem postala njena sodelavka. O gospe Mariji lahko rečem, da ji nič v življenju ni bilo prizaneseno. Knjižnici in njenim obiskovalcem je bila predana z dušo in telesom. Vsa administrativna dela v zvezi s knjigami in knjižnico (tudi finančno poslovanje in nabava knjig) je opravljala doma v prostem času. Knjige je nosila domov (pri tem ji je pogosto pomagal mož Vinko, s katerim sta bila zelo povezana) in jih tam knjižničarsko opremljala oziroma obdelala. Vsako je pregledala, veliko od teh pa tudi prebrala, saj je rekla, da tako lažje oceni, komu jo lahko priporoča. Bila mi je odlična mentorica tako v knjižničarskem kot tudi v človeškem smislu. Celó življenje sva ostali prijateljici in pogosto sem jo obiskovala. V mojem srcu bo vedno imela posebno mesto.

Marjan Geohelli, nekdanji direktor Knjižnice Logatec: Gospa Marija Željko je bila najbolj plemenit in predan človek med vsemi knjižničarji, kar sem jih kdaj poznal. Še vedno jo vidim, kako obdana s svojimi najbližjimi skrbi, da bi ljudje prišli do zgodb, skritih v knjigah. Sprašuje,

svetuje, izbira, vpisuje, prenaša, išče po vseh kotih in škatlah v tisti majhni sobici, ki je bila nekoč logaška knjižnica. Nasmejana, skrbna, naklonjena vsakemu, ki vstopi. Zanj je bilo delo s knjigami in bralci poslanstvo, način in smisel življenja. Gospa Marija kot dobri duh tega kraja živi naprej: v ljudeh, ki prihajajo po knjige in v tistih, ki jim jih posredujejo. Lepo je, da je ta kraj imel nekoga tako neponovljivo dragocenega za napredek in ohranitev kulture branja. Hvala za vse, gospa Marija Željko.

Alenka Furlan, nekdanja direktorica Knjižnice Logatec: Ves čas sem se zavedala, da je nova knjižnica velika zasluga gospe Marije in še nekaterih prizadevnih posameznikov. Vsi, ki smo se pogreba udeležili, smo se od nje poslovili v globokem spoštovanju. Nekateri gradijo stavbe, nekateri napišejo knjigo in pustijo sled za zgodovino. Gospa Marija pa je pustila sled v srcih ljudi.

Bibijana Mihevc, nekdanja direktorica Knjižnice Logatec: Gospo Željko sem poznala še kot obiskovalka nekdanje knjižnice. V kasnejših pogovorih, ko je obujala spomine na svoje delo, je bilo še vedno čutiti predanost, s katero je opravljala delo knjižničarke. Skromno, a ponosno se je zavedala, da je prispevala svoj delež v več kot stoletni tradiciji knjižničarstva na Logaškem, ko so bili pogoji dela nemalokrat težji kot danes.

Gvido Komar

DRUŠTVO UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE LOGATEC

UTŽO VABI SLUŠATELJE K VPISU V ŠTUDIJSKEM LETU 2015/2016

Univerza za tretje življenjsko obdobje je bila v Logatcu ustanovljena jeseni leta 2012. V letošnjem maju smo uspešno zaključili tretje šolsko leto in že pripravljamo študijske programe, ki bodo potekali v šolskem letu 2015/2016. Delo poteka v skladu s sloganom »Širimo obzorja. Združujemo ljudi«. Naš cilj je kakovostno vseživljenjsko izobraževanje, premagovanje socialne izključenosti starejših, medgeneracijsko sodelovanje in druženje. S svojimi dejavnostmi želimo prispevati k spreminjanju podobe staranja od preživelih socialnih stereotipov o starejših do nove podobe o vitalni in dejavni starosti. Pogosto si delovanje v okviru Univerze za tretje življenjsko obdobje predstavljamo zgolj kot formalno obliko izobraževanja. Vendar temu ni tako! Poudariti moramo, da izobraževanje starejših v okviru našega društva ni le učenje, namenjeno samo sebi, ampak je povezano z delovanjem v lokalni in širši skupnosti in ne nazadnje ne pozabimo, da mnogi šele v tem obdobju uresničijo neizpolnjene življenjske želje. Želja po znanju, ki se nekemu iz kakršnega koli razloga v življenju ni uresničila in je v tretjem življenjskem obdobju povezana s pozitivnimi čustvi, je gotovo najboljša osnova za doseganje zastavljenega cilja. UTŽO Logatec želi v svoje programe pritegniti čim večje število starejših. V prvem študijskem letu smo imeli 84 slušateljev, doslej se je to število že podvojilo. Prav tako širimo število študijskih programov in drugih dejavnosti (delavnice, ekskurzije), v katere se lahko starejši vključijo. Tako v šolskem

Nastop članov Literarne kavarne ob letošnjem kulturnem prazniku

letu 2015/2016 vabimo k vpisu v naslednje študijske programe: **računalništvo, umetnostna zgodovina, tuji jeziki (angleščina, italijanščina, francoščina, nemščina), gibanje ob glasbi, keramika in mozaik, likovno ustvarjanje, ročna dela (kvačkanje, klekljanje, servietna tehnika, izdelovanje igrač, polstenje volne), literarna kavarna, kaligrafska pisava, izdelovanje priložnostnih voščilnic, samooskrba, vaje za hrbtenico, varna vožnja (obnovitev cestno-prometnih predpisov za starejše voznike)**. Študijski program se bo izvajal, če se bo vanj vključilo najmanj deset slušateljev. Poleg zgoraj omenjenih programov bo društvo izvedlo tudi ekskurzijo, na kateri bomo spoznavali eno od slovenskih pokrajin. Študijski programi bodo vsebinsko

podrobneje predstavljani na blogu društva: <http://utzo.blogspot.com/> Na tem naslovu bo objavljen tudi urnik dejavnosti v študijskem letu 2015/2016.

Vpisovanje v programe se bo pričelo v septembru, in sicer ob ponedeljkih med 17. in 19. uro v pisarni društva UTŽO na Notranjski 14 (1. nadstropje) v Logatcu. Starejši, ki si želite pridobivati nova znanja ali nadgraditi že pridobljena ali pa si želite samo medgeneracijskega druženja, obiščite nas in se vključite v študijske programe ali v katero od naših delavnic.

*Bibijana Mihevc
za Upravni odbor Društva UTŽO Logatec*

ODKRIJMO SKRIVNOSTI ŽEJNE DOLINE

V soboto, 16. maja, se je v Hotedršici pri črni kuhinji zbralo lepo število pohodnikov. Vesela družina se je odpravila preko Žejne doline, kjer smo si ogledali rastišča mastnice in rosike, seznanili smo se z izviri in požiralniki voda, ki pritečejo in poniknejo v Žejni dolini. Nadaljevali smo proti Pikelcam, kjer smo si v spremstvu domačinov ogledali Snežno jamo, v kateri sneg ostane tudi do avgusta. Malo naprej smo si ogledali še Pucov brezen, ki je dolg kar 2.235 m, globok 110 m in ga večkrat obiščejo tudi jamarji. V njem so trije deli, po katerih se pretaka voda iz zgornjega v spodnjega, zgornji pa je v starih časih služil tudi kot hladilnik. Po okrepčilu pri domačinih Pikelc smo se povzpeli mimo gasilskega doma na Medvedjem Brdu še na Šinkovcev grič in se naužili lepote ob čudovitem razgledu. Pot smo nadaljevali do cerkve sv. Katarine in se nato vrnili v Hotedršico, kjer nas je v gostilni Turk čakala enolončnica, ob kateri smo se poveselili in se razšli z dogovorom, da pohod postane tradicionalen. Za organizacijo tega izobraževalnega pohoda se lahko zahvalimo Kulturno-turističnemu društvu Hotedršica.

Jožefa Nagode in Minka Pivk

Foto: arhiv KTD Hotedršica

IDRIJSKA GIMNAZIJA GOSTILA DIJAKE IZ ŠESTIH EVROPSKIH DRŽAV

Gimnazija Jurija Vege Idrija je v mesecu aprilu v okviru projekta Erasmus+ InTIme21 organizirala srečanje dijakov in učiteljev iz šestih držav Evropske unije. Dijaki, ki smo sodelovali v tem projektu, smo na svojih domovih gostili dijake iz Avstrije, Danske, Finske, Italije, Poljske in Španije. Glavni namen projekta je iskanje in razvijanje novih, inovativnih strategij poučevanja v enaindvajsetem stoletju. Cel teden smo se sodelujoči dijaki povezovali v skupine, katere so vodili posamezni učitelji, v njih pa smo na različne načine poskušali dognati, katere nove metode poučevanja bi bile primerne in najuspešnejše v današnjem času. Zaradi majhnosti skupin (do osem dijakov) smo vsi lahko podali svoje mnenje in pogled na določeno stvar, hkrati pa smo izpopolnjevali izražanje v angleškem jeziku. Osebnostno mi je bil najbolj všeč Sokratov seminar. Dijaki smo morali upoštevati več pravil, od katerih je bilo najbolj izstopalo pravilo, ki je od nas zahtevalo, da si besede ne pridobimo z dvigom roke, ampak s telesno mimiko. Poleg drugih dejavnosti smo organizirali tudi okroglo mizo, pri kateri smo sodelovali vsi udeleženci projekta in predstavniki treh lokalnih podjetij z Idrijskega. Znotraj okrogle mize je tekel pogovor o vrlinah in sposobnostih, ki jih podjetja pričakujejo od svojih zaposlenih. Predstavniki podjetij so soglasno potrdili, da so zelo pomembni prilagodljivost, samoinicativnost, znanje in želja po napredku. Tako smo pridobili nekaj informacij, ki bi lahko šolam v prihodnje pomagale pri usmerjanju dijakov in njihovem osebnostnem razvoju. Na voljo smo imeli tudi dovolj prostega časa, ki smo ga izkoristili za medsebojno spoznavanje. V organizaciji gimnazije smo skupaj obiskali tudi nekaj naših znamenitosti — Piran, Postojnsko

Foto: Sergio Cerutti

jamo in prestolnico Ljubljano. Vsi gostje so bili navdušeni nad Slovenijo, predvsem nad njeno raznolikostjo. Projekt InTIme21 je zame nepozabna izkušnja, saj smo imeli možnost spoznavanja novih ljudi, njihovega načina razmišljanja ter širjenja naše kulture izven meja Slovenije. Stkalo se je veliko novih prijateljstev, zato se že veselimo prihajajočih srečanj, ki bosta potekali letos jeseni v Španiji ter spomladi prihodnje leto na Finskem.

Lovrenc Fortuna

DIJAKI GIMNAZIJE JURJA VEGE USPEŠNO ZAČELI PROJEKT AIRNET

Na Gimnaziji Jurija Vege Idrija se je v šolskem letu 2014/15 pričel triletni mednarodni projekt AirNet. V Erasmus+ projektu sodelujejo dijaki starosti od 14 do 18 let iz Sindelfingna, Dronfielda, Malage, Barcelone, Kouruja in Idrije. Dijaki raziskujejo tematiko zraka z vidika umetnosti, tehnike, naravoslovja in glasbe, pri čemer aktivno uporabljajo IKT tehnologijo. Glavni cilj projektnih srečanj je, da se dijaki različnih kulturnih in socialnih okolij družijo in spoznavajo ter se drug od drugega učijo. Prvo mednarodno srečanje je potekalo od 6. do 11. marca v Malagi. Srečanja se je udeležilo šest dijakov gimnazijskega programa, ki so v preteklih dveh mesecih razvijali

2. mednarodna izmenjava v Dronfieldu

mobilne aplikacije. Slovenijo so predstavili na izviren način in tako navdušili prisotne dijake za izmenjavo v Idriji, ki bo potekala naslednje leto

v oktobru. V heterogenih skupinah so izdelali prvo mobilno aplikacijo v obliki kviza na temo zraka. Druga mednarodna srečanja v Dronfieldu (od 16. do 22. aprila) so se udeležili štirje dijaki poklicno-tehniškega programa. Najprej so predstavili raziskave jakosti hrupa na šoli, ki so jih primerjali z ostalimi šolami. Nato so spregovorili še o načrtu izdelave quadcopterja in naprave za merjenje izpušnih plinov pri motornih vozilih. Obe napravi bodo dijaki do konca tega projekta izdelali in opravili različne meritve zraka. Več aktualnih informacij o projektu lahko najdete na povezavi <http://aimet-erasmus.eu/>

1. mednarodna izmenjava v Malagi (izlet v Seville)

Besedilo in foto: Nejc Grošelj

NASMEH JE V VSEH JEZIKIH ENAK

ZAKLJUČEK COMENIUSOVEGA PROGRAMA NA OŠ 8 TALCEV

Foto: arhiv OŠ 8 talcev

Udeleženci zaključka projekta z nasmehom ob obisku Škocjanskih jam

Od 21. do 24. maja je na Osnovni šoli 8 talcev v Logatcu potekal zaključek dveletnega Comeniusovega projekta, ki spodbuja sodelovanje med osnovnimi šolami iz različnih evropskih držav. V Logatec je prišlo 27 učiteljev in 14 učencev iz osmih evropskih držav: Hrvaške, Italije, Nemčije, Cipra, Turčije, Romunije, Poljske in Latvije. Po besedah Bojane Pivk-Križnar, koordinatorice projekta na OŠ 8 talcev Logatec, je namen projekta predvsem med učenci in učitelji razvijati poznavanje in razumevanje raznolikosti evropskih kultur in jezikov. Pri udeležencih v Comeniusovem programu vseživljenjskega učenja se namreč, kot kažejo opravljene raziskave, poveča zanimanje za druge države in kulture, povečana je strpnost do drugih kultur ter motivacija za učenje tujih jezikov. Okrepijo se interdisciplinarni pristopi poučevanja in učenja. Izboljšajo se socialne spretnosti in sposobnosti timskega dela pri učencih, pri učiteljih pa lastno poznavanje in razumevanje šolskih sistemov v partnerskih državah. »Konkreten cilj našega projekta pa je bil iskanje metod in oblik pozitivnih pristopov pri reševanju različnih konfliktov, težav in problemov, s katerimi se najstniki in odrasli srečujemo v družbenem in socialnem okolju, ki nas obdaja,« dodaja Pivk-Križnarjeva. Čeprav je bila za organizatorje dogodka, učence in učitelje-mentorje, obisk 41 tujcev gotovo logistično zahtevna naloga, Pivk-Križnarjeva priznava, da večjih težav niso imeli, saj so se vsi sodelujoči dela lotili odgovorno in z nasmehom. »Najprej smo skupaj pripravili program in z njimi povezane dejavnosti, nato pa smo si delo razdelili, mentorice smo poskrbele za organizacijo namestitve udeležencev, prevozov, vodenih izletov, prehrano, delavnice, sprejema ... učence pa za predstavitev držav v avli šole, skupaj z njihovimi družinami pa tudi za prijazen sprejem in gostovanje učencev ter dijakov iz držav udeleženk,« pojasni Pivk-Križnarjeva, ki obenem tudi pohvali vsakega posebej in vse skupaj, še posebej pa starše, ki so se izkazali kot izvrstni kulinarčni mojstri, saj so udeležencem postregli s pestrim izborom tradicionalnih domačih jedi, ki niso navduševale in razvajale samo brbončic gostov, pač pa tudi številne domače udeležence, ki jim tradicija in dober okus nista tuja. Učitelji so bili namreč nastanjeni v gostišču Jeršin, učenci pa pri družinah svojih vrstnikov. Zanimivo je, da je bila od vseh držav glede na število udeležencev najbolj zastopana Italija. Iz dveh italijanskih mest (Rim in Perugia) je prišlo kar 7 učiteljev ter 7 učencev, medtem ko sta iz Latvije in Romunije prišli le koordinatorici projekta. In kaj so udeleženci lahko videli oziroma spoznali? Pivk-Križnarjeva odgovarja, da so v dveh dneh gostom želeli pokazati največ: »Spogledovali smo se s tradicijo in z lepoto naše dežele. Po Sloveniji smo jih najprej popeljali z avdiovizualno projekcijo, nato pa so še v živo lahko doživeli del notranjsko kraškega ter primorskega sveta. Pred dežjem in vetrom ob sprehodu po Piranu in ribiški Izoli smo se sprva zatekli v Galerijo Plac Izolanov, kjer smo gostom ponosno

pokazali na naši šoli nastalo potujočo razstavo, ki primerja življenje otrok iz Afrike z življenjem naših otrok, z naslovom Ali je življenje otrok pod istim soncem res lahko tako drugačno?, kasneje pa še v zavetje čarobnega kraškega podzemlja Škocjanskih jam. Drugi dan se je kljub kratki noči začel z veliko pozitivne energije in v evalvacijskem duhu. Med pregledom nekaterih izpostavljenih segmentov našega dvoletnega projekta po posameznih državah smo imeli učitelji priložnost nadgrajevati svoje znanje ob predstavljenih primerih dobre prakse in ob številnih inovativnih pedagoških pristopih. Učence in dijake pa je še navdušila pri nas nova tehnika pripovedovanja kamišibaj, ki prihaja z Japonske kot tradicionalna oblika pouličnega pripovedovanja,« pojasni Pivk-Križnarjeva. Pa učenci? Kaj jim je od tega obiska ostalo najbolj v spominu? Anja Nagode iz 9. c meni, da si bo najbolj zapomnila delavnico kamišibai (pripovedovanje zgodbe ob slikah), saj so v njeni skupini ne samo opravili nalogo, ampak se pri tem zelo zabavali in takšen komičen nastop predstavili pred ostalimi učenci in učiteljicami. »Lep spomin mi je ostal tudi na ekskurzijo v Ljubljano. Zelo pa smo se nasmejali tudi, ko so Nemci, ki niso bili navajeni veliko hoditi, iz Portoroža v Piran naročili taksi,« dodaja Anja. Naslov projekta Nasmeh je v vseh jezikih enak kar vabi k odkrivanju drugih kultur, brez strahu, da česa ne bi razumeli: nasmeh je namreč univerzalen jezik in ga razumemo prav vsi. Maša Maček iz 9. c zelo dobro razloži naslov projekta: »Z naslovom Nasmeh je vseh jezikih enak smo hoteli povedati, da za veselje in smeh ni potrebno veliko stvari in da se lahko vsi veselimo in smejimo, ne glede na kulturo, jezik, državo, starost... kajti smeh je v življenju veliko bolj pomemben kot te stvari.« O spominih, ki bodo udeležence spremljali še dolgo, Pivk-Križnarjeva meni naslednje: »Nisem daleč od resnice, če rečem, da bo učencem najbolj od vsega ostal v spominu čas, ki so ga preživeli s svojimi gostitelji pri družinah, saj so bili lahko tako priča našemu realnemu življenju, našim kulturnim in tradicionalnim vzorcem, v katere smo vpeti, pa morda niti sami ne vemo.« Po mnenju učenke Špele Korosec pa so si učenci iz drugih držav najbolj zapomnili ogled Škocjanskih jam; še posebej zato, ker nekatere države take oblike povrsja nimajo. »In seveda jim je v spominu gotovo ostal tudi obisk našega glavnega mesta Ljubljana,« dodaja Špela. Udeleženci so pred slovesom prejeli tako rekoč unikatna darila, za pripravo katerih je poskrbela pomočnica ravnateljice na OŠ 8 talcev Logatec, ga. Jana Jureš. Domov so namreč odnesli didaktično igro spomin, s pomočjo katere se bodo lahko v družbi svojih sovrstnikov, prijateljev, znancev in družinskih članov spominjali in skupaj spoznavali nekatere naravne, kulturne in druge posebnosti Logatca, ki so jih imeli v času svojega obiska pri nas priložnost tudi v živo občudovati. Odlična ideja za darila Občine Logatec!

Neža Sautet

UČENCI IN UČITELJI IZ REPENTABRA V GORNJEM LOGATCU

Vsredo, 13. maja, smo na Osnovni šoli Tabor spet gostili naše prijatelje iz Osnovne šole Alojza Gradnika iz Repentabra, točneje iz vasi Col.

Četrto leto zapored se odvijajo bogato organizirana srečanja. Obojim pomenijo veliko. Repentaborcem je to posebna vez z matično domovino. Mi ob vsakem obisku začutimo zadovoljstvo, ker se radi vračajo med nas.

Tokrat so nas obiskali kar vsi učenci, od 1. do 5. razreda. 31 jih je bilo. Spremljalo jih je pet učiteljic in njihova ravnateljica Marina Castellani.

Na naši šoli smo se nekaj tednov pred prihodom vsi delavci in učenci marljivo pripravljali na njihov приход. Izpod pridnih rok učencev, pod vodstvom večjih mentorjev, so nastajala naša darila, ki smo jih podarili: panjska končnica, domače pecivo, znak naše šole - želvica, zdravilne zeliščne soli, šolski časopis, ročno izdelane darilne vrečke. Na ta način so s seboj domov odnesli kosček Slovenije, Logatca.

Ob prihodu smo jim pripravili prijeten kulturno - pozdravni program. Tudi oni so se vključili vanj s svojimi pesmimi pesnika Alojza Gradnika, po katerem ima šola ime.

Foto: arhiv OŠ Tabor

Slovenska beseda, pesem in ples sta nas oboje prevzela. Ravnateljici, ga. Miša Stržinar in ga. Marina Castellani, sta v pozdravnem govoru poudarili poseben pomen našega povezovanja in krepitev naših odnosov. Odpekljali smo se na obisk na podružnično šolo v Hotedršico. Tudi tam je bil stik z učenci in učitelji pristen. Vzeli so si nekaj minut časa za igro med dvema ognjema. Zmagovalci so bili vsi. Pozdravila jih je učiteljica iz POŠ Rovtarske Žibrše, ga. Anica Žakelj, ker nam

ni čas dopuščal, da bi obiskali tudi njih. Ga. Morana Sossi je duša in srce teh srečanj. Vsi skupaj smo že polni novih idej in načrtov za prihodnja srečanja. Župana obeh občin, g. Marko Pisani in g. Berto Menard, sta se ob njihovem odhodu domov strinjala z nami, da moramo ohranjati pozitivne medsebojne vrednote, ki izražajo priznavanje in sprejemanje ter spoštovanje nas vseh.

Irena Sivec - Maglica, Boža Nagode

SODELOVANJE Z DOMOM STAREJŠIH LOGATEC

Skupina Gosenic iz Vrta Kurirček, enote Pod Košem, je v letošnjem šolskem letu sodelovala s skupino stanovalk Doma starejših v Logatcu. Povabilo nam je prinesel pismonoša in z otroki smo se hitro pripravili na prvo srečanje, ki je bilo v oktobru, ko smo se spoznali in kmalu navezali prijetne medgeneracijske vezi. S skupino stanovalk z imenom »Rož'ce« smo se tako

srečali šestkrat. Naša druženja so bila vedno aktivna, potekala so v prijetnem in delovnem ozračju. Skupaj smo pripravili jesensko dekoracijo in jabolčni sok, dvakrat smo imeli telovadbo, v času novoletnih radosti pa so nam varovanke pripravile igrico, staro več kot 200 let. Prav vsi smo ob tej priložnosti dobili prikupno darilce – pleteno muco, ki so jo izdelale varovanke. V zahvalo smo naslednje srečanje pripravili mi, in sicer smo varovanke naučili pesmico Ljubim življenje. Z nami je šla ga. Nataša, ki je s seboj prinesla sintesajzer in tako še popestrila glasbeno dopoldne. Zadnje srečanje je potekalo v naši enoti, v naši igralnici. Nekaj varovank se je pripeljalo z avtomobilom, druge so se odpravile kar peš, tretje pa so se pripeljale s svojim vozičkom. Naše »prijateljice« smo pričakovali z velikim veseljem in v pričakovanju novega druženja. Stanovalke in otroci so si s skupno pomočjo izdelali pretikanko – prtiček. Vsi skupaj smo bili navdušeni nad izdelki. Seveda brez vsakokratne pogostitve tudi ni šlo in tako se skupini »Rož'ce« ob tej priložnosti zahvaljujemo za prijetno druženje, za novo medgeneracijsko doživetje in vse lepe trenutke, ki smo jih preživeli skupaj.

Nasvidenje naslednje šolsko leto.

Besedilo in foto: Anuška Blaško

»MIHOVA HIŠA«

NIČ VEČ KULTURNA DEDIŠČINA, SAMO ŠE (NE) KULTURNA SRAMOTA

»Mihova domačija«

» Bistvena razlika med tradicionalnim in sodobnim varstvom dediščine je v razumevanju, komu varstvo služi. Tradicionalno varstvo temelji predvsem na prepričanju, da je njegov cilj fizična zaščita posameznih kulturnih spomenikov pred propadanjem in pred spremembami, ki jih prinašata čas in sodobni način življenja, ter predstavitev vrednot, zaradi katerih jih varujemo kot kulturne spomenike. V primerjavi s tradicionalnim se v sodobnem varstvu širi tudi obseg sodelujočih (od stroke, lokalnih skupnosti do civilne družbe) tako pri raziskovanju, neposrednih posegih na stavbah, odločanju in iskanju najustreznejših rešitev kot pri upravljanju z dediščino.«

To in še marsikaj piše v Zakonu o varstvu kulturne dediščine, ki smo ga v Sloveniji sprejeli zadnje leto prejšnjega stoletja. S kulturno dediščino se ukvarjajo: Ministrstvo RS za kulturo, Uprava RS za kulturno dediščino, Inšpektorat RS za področje var-

stva kulturne dediščine, pa tudi Zavod RS za varstvo kulturne dediščine. Žal pa vse te lepe besede, vsi ti ljudje kulturne dediščine Domačije Kalce 2 ali po domače »Mihove hiše« ne morejo več obuditi k življenju. Ta domačija je bila 13. aprila 2001 razglašena za spomenik državnega pomena. Takole so jo opisali: domačija v gruči: nadstropna zidana hiša – furmanska gostilna z letnico 1876 na kamnitem portalu, zasnova starejša - nadstropen hlev s senikom, toplar, svinjak in vodnjak pred hišo. Kakšno je stanje danes, lahko vidi vsak, ki se pelje proti Kalcam.

Odgovor, kakšna bo usoda te domačije, sem najprej želel dobiti od lastnikov, a kljub temu in morda ravno zaradi tega, ker jih je več, nisem uspel dobiti nikogar. V iskanju odgovora, kakšna bo usoda te domačije, sem šel na Zavod RS za varstvo kulturne dediščine, območna enota Ljubljana. Damjana Pediček Terseglav: »Ta domačija je

izbrisana kot spomenik državnega pomena, ima pa še vedno status kulturne dediščine. To v praksi pomeni, da se lahko stavbe poruši, shrani dokumentacija, morda ohrani kak detajl (dobro ohranjen portal, morda vodnjak). Seveda pa je tudi pri rušenju in nadaljnji namembnosti prostora problem denar, ki ga lastniki trenutno nimajo.«

V logaški občini je še več enot kulturne dediščine, ki jih lastniki težko vzdržujejo. Zanimalo me je, če lahko pričakujejo, da bo država ali Evropa odvezala mošnjicek. »Če je bila pred leti še možnost sofinanciranja iz evropskih sredstev ali države, teh možnosti sedaj ni, saj denarja ni niti za objekte, ki so v državni lasti.«

Torej je vse več ali manj prepuščeno lastnikom. In času.

Besedilo in foto: Brane Pevec

MUZEJ STARIH PREDMETOV NA GRIČU

MUZEJ, KI GA PREPROSTO MORATE OBISKATI!

Ivanka Urbas večino dni preživlja na svojem vrtu v Blekovi vasi. Nad njim, v kozolcu poleg njene domače hiše - Bogatajeve domačije, po domače Bajtarjeve, je pred desetimi leti stare predmete, ki jih je zbirala dolgo vrsto let (pravzaprav z zbiranjem ni končala, še vedno z veseljem sprejme starine, ki jih prinašajo dobri ljudje), uredila in odprla muzej starih predmetov.

Pred dnevi sem jo obiskal. Skupaj sva odšla na sprehod skozi čas. Za vrati muzeja, ki je v preurejenem kozolcu – toplarju, se nama odpre prejšnje stoletje. Najprej opazim veliko mlatilnico, potem pa stare vozove, cize, koše, sode, kose, srpe in še kup orodja, ki so ga uporabljali pri vsakdanjih opravilih na polju, v gozdu in doma na kmetiji. Tega ne manjka niti v prvi etaži, kamor sva se povzpela po lesenih stopnicah. Pod nadstreškom so našli prostor stare knjige, časopisi, zvezki in Ivankin risalni blok: »Tako lepo sem risala že v prvem razredu osnovne šole. Poglejva letnico: 1939!«

Pod vrhom kozolca se je našel prostor za spalnico in kuhinjo: »V zibki lahko vidite, kako so včasih povijali dojenčke, na postelji pa stare punčke, tale je še iz cunj narejena. Tu zadaj imam še vrsto oblek, tudi tiste, ki so jih nosile neveste. Pa skrinjo, v kateri so imele doto. Tam pa je obvezni pribor vojaka iz prve svetovne vojne: ogledalo v škatli, v njem pa ‚žajfa‘, brivnik in glavnik ... « Pri vходу sem malo pokukal v knjigo vtisov. Predvsem prihajajo iz vrtcev, iz šol zadnje čase manj, pa tudi razne skupine iz vse Slovenije. Je pa Urbasova pripomnila, da bi bilo treba muzej še bolj oglaševati. Ima tudi novo telefonsko številko, na katero jo je moč dobiti in se dogovoriti za ogled: 068 60 70 03.

Pod orehom je klopca. Tam sva se usedla: »Ko nekaj časa sedim tu, mi drevo pomaga, da obnovim misli in telo. Tam spodaj je studenec. Župan je obljubil, da ga bodo lepo uredili. Je pa zadnjič neka gospa rekla, da bi ga bilo treba kar zasuti. In to studenec, ki je nam in živalim dajal vodo, prali smo tudi tam.« Potem sva šla še v staro domačijo. Na levi je kamra, kjer je živela Ivanka z družino, naravnost stara ‚kuhna‘, zadaj klet, na desni pa hiša, danes bi rekli velika dnevna soba, v kateri bohkov kot ne sme manjkati: »Strop že razpada, tudi ostali prostori so neurejeni. Vse te prostore bi rada uredila, podrla prizidek in sezidala novega, da bi bil lepo urejen prostor za razstavo. Seveda pa za vse to nimam denarja, občina in država tudi ne. Morda bom zadela na lotu. Res sem že dolgo na svetu, ampak to bi še rada naredila. Nič ne bo zame. Samo to želim ohraniti bodočim rodovom za spomin.«

Kako se bo razpletlo, bo pokazal čas. Vi, bralci in bralke, pa si vzemite urico ali dve časa in pojdite v muzej, s seboj vzemite otroke, vnuke. Starejši boste obudili spomine na mlade dni, mlajši pa bodo po ogledu morda malce drugače gledali na čas, ki izginja. Še nasvet: usedite se pod oreh, ima svojo moč!

Besedilo in fotografija: Brane Pevec

NA PRIJETEN IZLET V ROVTE

Še vedno se pogosto spomnim besed svoje učiteljice, ki mi je pripovedovala, kako je iz precej oddaljenega kraja prišla službovat v Rovte. Takrat so namreč šolske oblasti učitelje pošiljale na vse konce Slovenije, ne glede na njihove želje. Ko se je peljala proti Rovtam, je s solzami v očeh in z velikim cmokom v grlu premišljevala, le kam jo je življenjska usoda pripeljala. Ob cesti skoraj nobene hiše, samo grmovje, gozd, makadamska, v strm hrib vzpenjajoča se cesta ni dajala posebej prijetnega občutka. A ostala je v Rovtah, si tukaj ustvarila dom, zgradila hišo in pravi, da iz Rovt ne bi šla nikamor.

Da, sedaj se Rovte lahko pišejo z veliko začetnico. Nikjer nobenega sledu o nenaseljenem, od civilizacije odmaknjem kraju. To je namreč prijetno, zanimivo, za obiskovalce in tu živče ljudi izjemno lepo naselje, ki ga je vredno obiskati tako poleti kot pozimi. Turist, ki zaide v te kraje, je deležen predvsem neokrnjene narave, čistega zraka in številnih izletniških izhodiščnih točk. Od tu lahko pohodniki, kolesarji ali avtomobilski gostje odidejo proti Gorenjski skozi Žiri. Med potjo lahko plezalni zanesenjaki obiščete Matjaževe kamre, proti

severni Primorski pa se odpeljete čez Medvedje Brdo in Idrijo. Lepa pohodna, prav nič zahtevna pot pelje na Vrh Svetih Treh Kraljev, od koder je imeniten razgled na vse štiri strani neba. Prav tako ni daleč do Zaplane, kjer se lahko povzpnete na razgledni stolp in z višine opazujete okolico. Rovte so dovolj blizu večjih središč in ravno prav oddaljene od mestnega hrupa, da lahko človek v miru spi kavico in si odpočije od prehojenih ali prekolesarjenih kilometrov. Kraj je zelo lepo urejen in poleti še posebej privlačen zaradi cvetja, ki krasi vrtove, balkone ter okenske police hiš. V daljavi ob lepem vremenu lahko opazujemo gorske vršace na čelu s Triglavom. Okoliški kraji so privlačni tako za kolesarje kot pohodnike, saj kolesarske poti nudijo dovolj vzponov in spustov, ki jih mora dober kolesar seveda obvladati. Kraju daje svojevrsten pečat tudi narava in širni travniki ter polja, saj je tu kar nekaj kmetij, ki so lepo urejene in dajejo hrano tukajšnjim ljudem. Mnogi vse pridelajo doma in tako poskrbijo za svoje zdravje ter zdravje drugih. Ker je kraj hribovit, je povsod okoli videti pašnike in celo kakšno njivo, zasejano s pšenico še lahko opazimo. Seveda le za vzorec, saj je pridelava le-te v našem kraju postala redkost.

Morda v Rovtah manjka več gostinske ponudbe in kakšna vmesna turistična točka, kjer bi obiskovalec dobil več informacij. A lepota kraja tudi to odtehta.

Mnogi pa Rovte radi obišejo tudi v začetku poletja, ko ŠD Kovk Rovte in KD Rovte pripravita tradicionalni uvod v poletje, imenovan Poletje v Rovtah. Od 2. do 5. julija 2015 bo tudi letos dovolj zabave, športa in druženja, kajti raznovrstne prireditve naredijo prijeten uvod v počitniške dni.

Torej, če ne veste, kam na izlet, pohod ali kolesarjenje, so Rovte prava in odlična izbira. Tudi lačni in žejni ne boste odšli domov. Kmečke in tudi nekmečke rovtarske žene znajo imenitno kuhati, peči in seveda postreči prave kmečke jedi. Iz mnogih peči še vedno zadiši domači kruh, pa domače suhe mesnine so tudi slasten dodatek. Na Petkovcu boste lahko pojedli domači jogurt in ga tudi kupili. Ko se bo turist mudil v naših krajih, bo opazil tudi lične kažipote, ki ga bodo prav usmerili. Rovte vas torej vabijo, da jih obiščete, spoznate lep košček Slovenije in se naužijete prepotrebne energije za vsakodnevne obveznosti.

Besedilo in foto: Metka Bogataj

IZLET V HOTEĐRŠICO

Hotedršica je najzahodnejša vas na Notranjskem, od Logatca oddaljena le dobrih deset kilometrov. Zatorej ni razloga, da je ne bi kdaj obiskali in si ogledali zgodovinske, kulturne in naravne znamenitosti, ki jih premore naša vas. Da imamo v njej veliko zanimivosti, so nam morali pojasniti turisti, ki so nas obiskali. Iz tega spoznanja se je rodila ideja o Krožni poti, ki jo letno obiše okoli 400 ljudi. Večinoma so to večje šolske skupine, otroci iz vrta in upokojenci. Za voden ogled se lahko dogovorite pri Kulturno-turističnem društvu Hotedršica (Jožefa: 051 819 657), kjer vam bodo dodelili vodiča, ki bo za vas organiziral celotno zgodovinsko pot.

Krožna pot po Hotedršici se začne le streljaj od gostilne Turk, pri stari Gregorčkovi hiši, kjer si lahko ogledate, kako so živeli v starih časih. V hiši je ohranjena tradicionalna razporeditev prostorov, v njej je shranjenih še mnogo starih predmetov, najbolj zanimiva pa je seveda črna kuhinja, v kateri ob posebnih priložnostih še vedno zakurijo in prekajujejo meso. Pot se nadaljuje ob potoku mimo tipičnih notranjskih hiš, čez hotenjsko tromostovje in vodi do starega vaškega jedra s **cerkvijo sv. Janeza Krstnika**. Prvi uradni zapis o cerkvi je iz leta 1506 in govori o posvetitvi oltarja in pokopališča. Trg pred cerkvijo je bil urejen leta 1935 po načrtu Jožeta Plečnika, čigar rod izhaja iz Hotedršice. Po predhodnem dogovoru si lahko ogledate tudi stalno razstavo o Jožetu Plečniku in njegovih korelinah v Stari šoli. Na trgu stoji tudi kip sv. Janeza Nepomuka iz leta 1807, zaščitnika mostov in vseh, ki jih prečkajo. Krožna pot se nadaljuje mimo pokopališča in na njegovi levi strani lahko vidimo grobišče padlih v prvi in drugi svetovni vojni.

Po makadamski potki nadaljujemo do **zemljank**, v katerih še danes hranijo pridelke, saj v svoji notranjosti vzdržujejo temperaturo in vlažnost skozi vse leto. Nekaj korakov naprej v klanec, na domačiji Pr' Kovač, je v kozolcu urejena zbirka starih predmetov, ki vključuje predvsem staro kmečko orodje, gospodinjske pripomočke, nekaj športnih rekvizitov, ogledate si lahko celo pravo turško sabljo. Pot se nato vrača proti glavni cesti skozi Hotedršico.

Na levi strani, tik ob glavni cesti, stoji lepo ohranjen zidan notranjski kozolec. Ko prečkamo glavno cesto skozi vas mimo Habjanove domačije, nas čaka pot čez polje do **Tomažinovega ali Strojarjevega mlina**. To je edini še delujoči mlin v Sloveniji, zgrajen nad naravnim požiralnikom. Po ustnem izročilu naj bi deloval že več kot 300 let. Tudi notranjost mlina si lahko ogledate, za vas pa bodo tudi zagnali mlinska kolesa in kamne ter prikazali mletje žita.

Ko se vračate nazaj proti izhodišču, vidite še en značilen zidan notranjski kozolec, na katerem pa je zdaj urejena plezalna stena. Nekaj sto metrov naprej, pri Tomažinovi domačiji, stoji še kamnit vodnjak iz leta 1813, ki je včasih služil za napajanje živine. Za zaključek krožne poti se lahko ustavite še na kavi ali kosilu v gostilni Turk in ob tradicionalnih kmečkih jedeh strnete svoje vtise.

Če vam bo ostalo še kaj časa, se lahko odpravite na daljše sprehode v okolico vasi in njene zaselke. Iz Hotedršice se lahko, na primer, odpravite peš na **Ravnik**, kjer na gričku stoji prikupna cerkvica Sv. Barbare. To je tudi odlična razgledna točka - od tu vidimo Julijske in Kamniško-Savinjske Alpe, celotno Hotenjsko podolje, Idrijsko hribovje, Trnovski gozd, Javornik in Hrušico. Iz tega izhodišča se lahko spustite še do kmečkega

turizma Pr' Urbanovc, si privoščite domač narezek, ogledate živali na kmetiji. Videli boste tudi lepo ohranjeno staro domačijo, zgrajeno v notranjskem slogu, žago venecijanko ter kaščo.

Druga možnost za lep pohodniški izlet, ki ponuja podoben razgled, je tudi pot v Žibrše h kmetiji odprtih vrat Tumble. Tja se lahko odpravite kar čez Ravnik, ali pa uberete pot po Zeleni dolini, ki je z svojimi močvirnimi travniki in nizkimi barji pomemben objekt naravne dediščine. Zaradi specifičnega habitata lahko tu najdete redke vrste rastlin, kot so rjasti sitovec, dolgolistna in okroglostna rosika, navadna mastnica in mala mešinka.

Prav tako med pomembno naravno dediščino spada Žejna dolina. Tu močvirnati travniki nudijo življensko okolje še več izredno redkim rastlinam. Poleg vseh vidnih v Zeleni dolini najdete tu še mrzličnik, boljši šaš ter Loeselovo grezlovko (v Sloveniji raste le še na Podhomu pri Bledu). Po poti skozi Žejno dolino prispete do bližnjega Medvedjega Brda ali pa v Rovtarske Žibrše.

Za uživanje v lepotah narave in spoznavanje novih stvari se torej ni treba peljati na drug konec države ali celo izven nje. Vse to in še več imamo v naši okolici, zato ste vsi soobčani vabljeni v Hotedršico, da si ogledate, kaj vse obstaja na vašem dvorišču.

Besedilo in foto: Tanja Slabe

KONCERTI

Sobota, 13. junij 2015, ob 20.00 v Grajskem parku Vitez
Koncert Pihalnega orkestra Logatec in Pihalnega orkestra Komen
Vstop prost.

Četrtek, 25. junij 2015, ob 20.30 v Športni dvorani Logatec
Koncert za dušo in srce ob Dnevu državnosti
Tradicionalni koncert Simfoničnega orkestra Cantabile. Ob orkestru se bodo v solistični vlogi predstavili: sopranistka Barbara Camille Tanze, mezzosopranistka Rebeka Hren Dragolič in drugi člani orkestra. Lepo vabljeni, da preživite praznični večer ob izbrani glasbi, ki bo napolnila vaše duše in ogrela vaša srca. Info: info@cantabile.si, www.cantabile.si.

PRIREDITVE

Torek, 23. junij, ob 19.00 na ploščadi pred Narodnim domom
Prireditev ob dnevu državnosti
Org in info: Društvo Arsonavt

Sreda, 24. junij 2015, ob 20.30 pri vodnjaku Na Čevici
Tradicionalni 31. Večer pri vodnjaku na Čevici
Gostje večera bodo: oktet Raskovec iz Vrhnike, Preloški muzikanti iz Preloke v Beli Krajini, tamburaška skupina, predstavitev belokranjskih običajev, čevčanske žene z domačimi dobrotami. V primeru slabega vremena bo prireditev ob enakem času v Narodnem domu Logatec.

Nedelja, 28. junij 2015, ob 15.30 pred lovsko kočjo
Tradicionalna 22. Kresna nedelja
Že večletna tradicionalna prireditev Kresna nedelja ponovno vabi na prostor pred lovsko kočjo, kjer se bo odvijal program. S ponudbo ročno izdelanih predmetov na stojnicah in prikaz izdelovanja izdelkov kot so: keramika, pletenje, kvačkanje, ognjič. Po programu, od 17.00 ure dalje, pa nas bo zabaval ansambel Poskočni muzikanti. Info: KTD Hotedršica.

Julij in avgust 2015
Pravljične urice v Knjižnici Logatec
Knjižnica Logatec bo tudi to poletje prirejala Poletne pravljične urice pod lipo, ki bodo potekale julija in avgusta ob ponedeljkih ob 10. uri (6., 13. 20. in 27. julija ter 3., 10. in 17. avgusta). Poslušanju pravljice v hladni lipini senci bo sledila ustvarjalna delavnica. V primeru slabega vremena pravljice odpadejo. Organizator: Knjižnica Logatec, Informacije na tel:01/7541-722, knjiznica.logatec@log.sik.si, www.log.sik.si in FB Knjižnica Logatec

ŠPORT

Nedelja, 14. junij 2015, od 11.00 dalje v Grajskem parku Vitez
Festival športa in zabave ter nogometni turnir 3:3 za osnovnošolce
Info: Dlan na dlan

Sobota, 20. junij 2015, od jutra do noči, Grajski park Vitez Logatec
4. aktiven dan z Dlan na Dlan in večerna veselica z Oazo
Info: Dlan na dlan

V mesecu juliju in avgustu
Poletna šola 2015
V Športni šoli Dlan na Dlan bo aktivno poletno varstvo fantov in deklet, od 4 leta naprej, potekalo od ponedeljka do petka, od 7.00 do 17.00, v Gornjem Logatcu. Info: Dlan na dlan

DOBRODELNI ZAKLJUČNI KONCERT ŠOLSkih ZBOROV

SKLADBE ZA ŠOLSki SKLAD

Ob zaključku šolskega leta 2014/15 je v sredo, 20. maja, v telovadnici OŠ Tabor potekal dobrodelni zaključni koncert šolskih zborov. Zapeli so pevke in pevci OPZ POŠ Hotedršica, OPZ OŠ Tabor Logatec in MPZ OŠ Tabor Logatec pod vodstvom zborovodje Zdravka Novaka in ob spremljavi pianista Mihe Nagodeta.

Večer so z lepo besedo povezovali učencem in pevec OPZ OŠ Tabor Jakob Hodnik, pomočnica ravnateljice OŠ Tabor Barbara Novljan Mišič in predstavnica staršev Jana Klavžar.

Koncertu je dala močan pečat dobrodelnost pevcev, saj so zbrano pomoč namenili šolskemu skladu OŠ Tabor Logatec, v katerem so obiskovalci prispevali namesto vstopnine. Lahko so kupili izdelke, ki so jih ustvarili učenci v okviru krožkov in delavnic, ter slike na temo glasbe, ki so jih naslikali učenci od 1. do 5. razreda OŠ Tabor in POŠ Hotedršica pod skrbnim mentorstvom in ob pomoči učiteljic.

Pevke in pevci OŠ Tabor (zapelo jih je več kot 110) so se predstavili z zelo raznovrstnim in bogatim glasbenim programom. Njihov zborovodja je skladbe skrbno izbral in skupaj z ženo Branko Novak pripravil tudi celoten scenarij, režijo in idejo scenografije.

Zboristi so skozi skladbe pokazali natančno interpretacijo, dinamiko, večglasje, dobro poslušanje ter upoštevanje zborovodje in še bi lahko naštevali.

Zborovodja Zdravko Novak se že vrsto let trudi in z velikim veseljem pripravlja nove projekte z zbori. Vsako delo je skrbno in tehtno izpeljano, iz pevcev pa s svojim pravičnim pedagoškim pristopom izvabi maksimum. Z zbori se poleg šolskih projektov udeležuje tekmovanj in festivalov. MPZ je s svojimi dosežki pomagal tudi pri utemeljitvi vloge za status Kulturne šole. Tako je OŠ Tabor izpolnila vse pogoje in ostaja kulturna šola še nadaljnjih pet let, za kar so hvaležni vsem učencem umetnikom in njihovim mentorjem. S koncertom so pevski zbori zaokrožili še en uspešen zborovski krog ter se z besedo in priznanji poslovili tudi od pevk in pevcev, ki odhajajo v srednje šole.

Zahvale so izrekli tudi učiteljem, vodstvu OŠ Tabor, staršem, PGD Gornji Logatec,

KS Tabor Logatec in Občini Logatec. Navzoče je nagovorila ravnateljica OŠ Tabor Logatec Miša Stržinar in se zahvalila za dobrodelnost ter izrekla čestitke in besede spodbude, ki jih mladi danes še kako potrebujejo.

Ob koncu prijetnega koncerta je zazvenela pesem združenih zborov, s katero so napolnili ušesa in srca poslušalcev. Organizatorji so v programskem listu zapisali takole: »Za glasbo skušamo navdušiti svoje vrstnike, saj petje v zborih razveseljuje, širi obzorja, tke nova prijateljstva, uči strpnosti in sodelovanja.« Res je. Glasba povezuje, napolnjuje in nagovarja k dobremu.

Besedilo in foto: Luka Škrlič

MAJSKA RAZSTAVA DRUŠTVA LIKOVNIKOV LOGATEC

Ko smo se zadnji petek, 29. velikega travna, okrog 19. ure pričeli zbirati v Stekleni galeriji Športne dvorane Logatec, nas je sonce prijetno grelo, osvetlilo je tudi dvorano z razstavljeni deli članov logaških likovnikov, ki so se zbrali še zadnjič pred poletnimi počitnicami. Tokrat sta prvič razstavljal tudi nova člana Društva likovnikov Logatec Anamarie Prah in Dejan Ladika. Likovna kritičarka Anamarija Stibilj Šajn je povedala, da je maj najlepši mesec v letu, boginja Maja je boginja pomladi in plodnosti, razstava pa je rezultat plodnosti

delovanja članov društva, katerih dela so različna, imajo pa zagotovo nekaj skupnega: pripadnost Društvu likovnikov Logatec. Od

nas se je poslovila z Minattijevimi verzi: »V mladih brezah tiha pomlad, pomladi v brezah gnezdijo sanje!« Kaj bodo likovniki sanjali to poletje, pa bomo videli jeseni. Na odprtju smo videli in slišali učenke Glasbene šole Logatec: flavtistki Ema in Lucija Kavčič ter pianistka Maša Menegatti (nad katerimi je bdelo budno oko profesorice Andreje Ilič). »Vse lepo v poletnih mesecih in nasvidenje jeseni!« je prisotnim zaželel predsednik Logaških likovnikov Janez Ovsec.

Besedilo in fotografija: Brane Pevec

KO TI PIŠEM PESEM V ZAPREDKU POMLADI

V tednu ljubiteljske kulture je Knjižnica Logatec na široko odprla vrata mladim in po srcu mladim literarnim ustvarjalcem, ki so se v torek, 19. maja, odločili, da bodo delili svežo, mladostno energijo z izkušeno, že izoblikovano poetiko v majski venček poezije. Svoje stvaritve so nam predstavili: mlade ustvarjalke iz OŠ Tabor, ljubiteljice dobrih knjig in članice Bralnega kluba na OŠ Tabor – Manca Čuk, Loti Lapanje in Maja Pivk, študent Gal Oblak in člani Literarnega društva Zeleni oblaki – Marcel Štefančič, Ana Balantič, Jože Omerzu, Francka Čuk in Bojana Levinger. S svojo glasbo in besedili je razmišljanja literarnih ustvarjalcev povezal Simon Urbas. Ustvarjalno

Foto: Vladimir Kržšnik

druščino pa sta na izviren in hudomušen način vodili sestri Anja in Krista Sedej. Izžarevali sta svojo pripadnost knjigam in branju, predvsem pa medsebojno razumevanje in sestrsko ljubezen.

Na topel majski večer so bila srca udeležencev polna lepih občutij in vsi skupaj so si zaželeli, da bi bilo takšnih druženj tudi v prihodnje čim več.

Bojana Levinger

POLNA LUNA IN SHUJŠEVALNA KURA

Kulturno društvo Novi oder je v zanimivi zasedbi pripravilo igrice za otroke z naslovom »Polna luna in shujševalna kura«, avtorice Aksinije Kermauner. Premiera igrice je bila že 18. decembra 2014 v nabito polni dvorani Narodnega doma v Logatcu. Gledalci so aktivno sodelovali z nastopajočimi. Premiero si je ogledala tudi avtorica omenjene igrice, ki je bila z izvedbo in interpretacijo zelo zadovoljna. Igrico je skupina Novi oder pod okriljem Knjižnice

Logatec odigrala še marca v Rovtahn, tudi tam je bila dvorana nad rovtarsko knjižnico polno zasedena, in v začetku aprila v Hotedršici, kjer je bila sicer manj številna publika tudi zelo zadovoljna. V predstavi so nastopale: Luna – Špela Delux, prodajalka kur – Izabela Delux, trenerka v shujševalnem salonu – Tinkara Delux, pripovedovalka – Anda Ovsec, glasbeno ozadje – Irma Krivec.

Besedilo in foto: Anda Ovsec

GLEDALIŠKO POPOLDNE

Še en maj se je prevesil v drugo polovico in z njim se počasi zaključuje tudi gledališka dejavnost na OŠ Tabor. V petek, 15. maja, je v dvorani KS Tabor potekala predstavitev celoletnega dela gledališnikov centralne in obeh podružničnih šol. Predstave, ki so jih spremljali tudi starši, sorodniki, prijatelji mladih igralcev in ostali ljubitelji gledališča, so mladi igralci odigrali z vsem svojim igralskim žarom, ki ga premorejo, in publika jih je nagradila z bučnimi aplavzi. Predstava Zlati zajček, ki so jo odigrali učenci POŠ Rovtarske Žibrše pod mentorstvom Ane Žakelj, je v dvorani vzbudila prav posebno energijo med malimi igralci in publiko. Dodobra razgreti obiskovalci so nato z zanimanjem spremljali otroško opero Plesna obleka rumenega regrata. Zakaj opera? Celotno predstavo so odpeli člani Otroškega zbora POŠ Hotedršica pod taktirko zborovodje Zdravka Novaka, za vse ostalo, kar k predstavi sodi, pa je poskrbela mentorica Mateja Podgornik. Kot vsako leto so gledališko popoldne s predstavo Ah, ta šola zaključili gledališniki OŠ Tabor – sedemnajst jih je bilo letos – prvič so skupaj igrali učenci od četrtega do devetega razreda in prav na gledališkem popoldnevu odigrali svojo najboljšo predstavo. Mentorici Špela Delux in Bojana Levinger sta prepričani, da bo večina nadaljevala z gledališkim udejstvovanjem tudi v priho-

dnjih letih. S povabilom tudi ostalim otrokom, naj se prihodnje leto vključijo v katero izmed gledaliških dejavnosti, je povezovalka Ema Klavžar zaključila prvo kulturno prireditev v sklopu Tedna ljubiteljske kulture, ki se je začel prav 15. maja. Na svidenje spet v letu 2016!

Bojana Levinger

Foto: Mateja Podgornik

11. EXTEMPORE LOGATEC 2015-05-21

PRVIČ PODELJEN KIPEC ZLATE MUZE

Drugo majsko nedeljo se je ob 18. uri v Stekleni galeriji Športne dvorane Logatec zbralo precej ljubiteljev likovne umetnosti – Društvo likovnikov Logatec je vabilo na odprtje razstave ustvarjalcev del 11. Extempora Logatec 2015. Odprtja se je udeležil tudi župan Berto Menard, ki je najboljšemu poleg nagrade prvič podelil tudi kipec Zlata muza Extempora Logatec 2015. Zlato muzo je izdelal Franc Godina, čigar ideja za poimenovanje le-te je bila vseč tudi županu, ki je na odprtju med drugim dejal: »Tokratna tema je življenje ob Ljubljani in čista reka je skrb vseh nas, tako kot vsi skrbimo za čisto okolje; tudi sicer Logatec na vseh področjih skrbi za višjo kvaliteto življenja. Muze pa pomagajo ljudem in to naj velja tudi za likovnike. Zatorej z veseljem podpiram to nagrado, ki bo odslej tradicionalna.« Več o 11. Extemporu Logatec pa Anamarija Stibilj Šajn: »Kakor je raznolika ta reka s številnimi pritoki, meandri, zalivi, okljuki, toliko je tudi raznolikih del na to temo. Uporabljeni so bili različni pristopi, različni likovni mediji – od likovnih, kiparskih do slike, ki je narejena z nanosom različnih vrst peska.

Kar pa pomeni, da je bilo komisiji težko izbrati najboljša dela, zato je bilo podeljenih še nekaj posebnih priznanj.«

Komisija, v kateri sta bila poleg umetnostne kritičarke še gospod Andrej Grom in akademska slikarka magistra Milena Usenik, je izbrala takole:

Posebna priznanja za kvaliteto so dobili:

Franc Godina za kiparsko delo Kopalka 2015, za likovna dela pa Željko Vertelj – Obrh, Mitja Milavec - Svet je lepši, če ga naslikaš, Stanka Golob - Ujete kapljice, Danilo Jereb - Nočejo prijemat, Olga Petrovčič - Breze in Beno Žnidaršič - Pogledi s Cerkniškega jezera.

Tretjo nagrado je prejel Franc Musec za sliko Unica Planinsko polje, druga nagrada pa je šla v roke Ivanke Mattias za Skrivnost.

Prvo nagrado in Zlato muzo Extempore 2015 pa je iz rok župana prejel akademski slikar Jurij Kravcov za Žensko ob jezeru.

Kulturni dogodek je s petjem obogatil Mešani pevski zbor Objem, ki je nastal na pobudo zakonskih skupin Logaške župnije. Na mesto stalnega dirigenta Marjana Grdadolnika je tokrat vskočil Janez Gostiša. Ob Kernjakovi Rož, Podjuna, Zila smo pritegnili tudi gledalci. Prireditev je predsednik društva likovnikov Logatec Janez Ovsec zaključil z vabilom: »Še pridite, še se bomo imeli lepo!«

Besedilo in foto: Brane Pevec

REPUBLIŠKO SREČANJE GLEDALIŠKIH SKUPIN PODRUŽNIČNIH ŠOL

Vtorek, 19. maja, smo na podružnični šoli Vrh Svetih Treh Kraljev gostili republiško srečanje gledaliških skupin podružničnih šol Slovenije. Sočasno se je na treh podružničnih šolah po Sloveniji (v Mlinšah, v Ribnem in pri nas) predstavilo 20 skupin. Letos je bila dvorana naše šole tako polna, da niti vrat nismo mogli zapreti. Poleg sodelujočih skupin ter učencev prvih štirih razredov z naše matične šole so k nam prišli še učenci iz PŠ Sovodenj in Drenov Grič. Zbrane je najprej nagovoril župan, g. Berto Menard, za njim pa še vodja POŠ Vrh Svetih Treh Kraljev, Mihaela Kavčič. Najprej so se predstavili učenci PŠ Ledine z igrico Mojca Pokrajculja. Za njimi so v Izgubljeni snežinki zaigrali učenci dramskega in Orffovega krožka PŠ Sovodenj. Pred malico so na oder prišle še izgubljene igrače PŠ Drenov Grič s predstavo Igrače imajo rade otroke. Po malici so Zlatega zajčka čudovito predstavili učenci PŠ Rovtarske Žibršice. Zatem pa so zaigrali še učenci šole gostiteljice; čeprav je bila trema pred nastopom zares velika, so Ježka brez bodic odigrali odlično. S kamišibajem so se predstavile učenke PŠ Griblje iz Bele krajine in z mentorjem, ki je poskrbel za zvočno kuliso, predstavili pesmi Otona Župančiča in Kajetana Koviča ter belokranjsko pravljico Zaklad na Kučarju.

Zadnji so se s Piko Nogavičko predstavili člani gledališkega kluba OŠ Žiri. Zbrani v dvorani so se do solz nasmejali. Gledališko srečanje je z lepo besedo povezovala nekdanja učenka POŠ Vrh Svetih Treh Kraljev Karmen Mlinar. Poslovili smo se z željo, da se prihodnje leto spet srečamo.

Besedilo in foto: M. Kavčič

Uf, kakšne mišice!!! (Dramska skupina POŠ Vrh Svetih Treh Kraljev)

SVEŽI AKORDI V NARODNEM DOMU

LETNI KONCERT PIHALNEGA ORKESTRA LOGATEC

Logaški godbeniki so nam svoj letni koncert letos ponovno poklonili v Narodnem domu. Morda bo kdo dejal, da je večnamenska dvorana - telovadnica, kjer so se koncerti odvijali zadnje čase, primernejši prostor, a Narodni dom je zadihal nekako z »novo« energijo, pomladnimi zvoki in mladostno zagnanostjo. Te besede so bile potrebne, da še bolj opogumimo novega dirigenta in umetniškega vodjo **Vida Pupisa**, ki je z mladimi, med njimi celo z nekaterimi, ki so prvič stali na odru, pogumno zakorakal v jasen ton in mladostno, pomladno podajanje. Orkestru sicer še vedno manjkajo nekateri člani sekcij, recimo rogisti, pozavnisti, da o oboi ali fagotu niti ne govorimo. Umetniški vodja si na kratek rok pomaga z nadomestki ali »substituti«, kot rečejo glasbeniki, na daljši rok pa bo treba delati in se z logaško glasbeno šolo še bolj povezati ter opogumiti nove moči in uresničiti željo po »pravem« zvonu pihalnega orkestra.

Dirigent se je odločil, da bo letni koncert »šel v uho« in nam ponudil priredbe skladb iz obdobja rocka, zabavne glasbe in jaza. Zazvenel je tudi tisti klasični ameriški zven Washington posta, ki se je swingersko preselil v potpuri skladb Glenna Millerja. Dobra sekcija tolkal in trobil, ki v tej zvrsti pomeni pravo vzdušje z zvenom klarineta v višinah. Glasbeniki so se dodobra razživeli v venčku skladb znamenite skupine Deep Purple in se sprostili v džungelskih glasovih avtorske skladbe Jungle fantasy.

Foto: Kras

Pihalni orkester z Vidom Pupisom

Všečno in s srcem odigran pa je bil venček Pozdrav prijateljem oziroma priredbe znamenitega Vinka Štrucla. Zazvenel je tisti tipični, lahko bi rekel slovenski zvon pihalnega orkestra, ki ga dirigent – tako kaže – nikakor ne bo zanemaril. Tak »Štrucljev« zven je treba gojiti, saj je edinstven, slovenski, prepoznaven in cenjen zaradi svoje pristnosti. Letni koncert Pihalnega orkestra Logatec je prinesel svežino v zidove Narodnega doma in v srca nas, poslušalcev. In še nekaj. Še ni tako dolgo nazaj, ko so nas nekateri umetniški vodje utrudili tudi s triurnim koncertom, z neumornim in zato dolgočasnim razkazovanjem svojega znanja. Vid Pupis je znal doseči mero in pokazal, kakšno znanje imajo predvsem godbeniki, ne le dirigent oziroma umetniški vodja.

KRAS

KO ZAPOJEJO SPOMLADI 2015

V petek, 15. maja, se je v Jožefovi dvorani medgeneracijskega doma Marije in Marte odvila že 47. revija odraslih pevskih zasedb občine Logatec. Nastopilo je pet zborov in en oktet. Prvi je zapel učiteljski oktet Pa kol'k'r tol'k' pod vodstvom Primoža Sarka, ki lani ni mogel nastopiti. Za njim se je predstavila peterica tudi na lanski reviji nastopajočih zborov: Ženski zbor društva invalidov in upokojenecv Logatec pod vodstvom Matije Logarja, mešani zbor Objem z Marjanom Grdadolnikom, OMePZ »Notranjska« (zborovodja Janez Gostiša), mešani zbor Pevskega društva Logatec (Lovro Grom) in mešani zbor Adoramus (Marjan Grdadolnik). Predvsem prvi trije nastopajoči so pokazali zares občuten kakovostni napredek, če njihov nastop primerjamo z lanskim, oktetovega pa z nastopom na letošnjem pomladanskem koncertu. »Notranjska« in Adoramus sta predstavila novi solistki: Petro Nagode in Mihaelo Leskovec. Pevsko društvo Logatec pa je predstavilo skladbo Na mojo pot, ki jo je za zbor Ivana Cankarja na Cankarjevo besedilo

Foto: Eva Križič

Mešani zbor Objem z organistko Gabrijelo Nagode med skladbo U. Vrabca Bila je noč

nedavno napisal Egi Gašperšič. Tako po težavnosti kot po kakovosti izvedbe je, kot že mnogo let, izstopal mešani zbor Adoramus. Revijo je strokovno spremljal Primož Malavašič. V celoti jo je ocenil za dokaj kakovostno in spodbudno ter pestro.

Nastopajoče zборе je umestil od območne do državne kakovostne ravni. V pogovoru je povedal, da tako širokega razpona ni mogoče zaznati na vsaki območni reviji. Programi nastopajočih da so bili dobro izbrani, pri nobeni skupini ni bilo čutiti ozke programske usmerjenosti (denimo v popularno glasbo op. p.), pretežno je bilo slišati slovenski program. Poudaril je, da imajo v takšnem okolju pevci možnost osebnega razvoja, izobraževanja in nabiranja izkušenj. Za primer je postavil piramidalno zastavljeno prehajanje pevcev Adoramusa iz otroškega prek mladinskega v odrasli zbor. Obenem pa se je vprašal, kam ponikne toliko mlajših pevcev iz odličnih šolskih zborov – denimo iz gornjelogaške šole – da se zbori na logaškem v poprečju zelo starajo. Omenil je še veliko odgovornost zborovodij, tako do pevcev njihovega zbora kot do poslušalcev. S primernim poudarkom in usmerjenostjo svojega dela lahko dobri zbori posredno vplivajo tudi na vzgojo poslušalcev in s tem na njihovo dojetje glasbe. Saj petje ni namenjeno izvajalcem samim, pač pa poslušalcem, ki znajo začutiti, kdaj je iskrenost v pevskem izrazu in kdaj gre samo za tehnično kakovost ali občinstvu všečni program.

Revijo, ki jo je pripravila občinska izpostava JSKD Logatec z vodjo Tanjo-Pino Škufca, je z lepo besedo povezovala Sanja Rejc.

Janez Gostiša

UROŠ IN BORIS - LOGAŠKA KOLESARSKA ZANESENJAKA NA DOS-U 2015

Foto: arhiv Uroša in Borisa

Prvi majski dnevi so kot nalašč za to, da človek spet sede na kolo, ravno prav toplo je, ni premrzlo, ne prehladno. Vsem vremenskim prilikam in neprilikam pa že kar nekaj let kljubujejo junaki, ki so se letos spet podali na kolesarsko pot okoli Slovenije, na dirko DOS imenovano. Pogum in vzdržljivost, drznost in preizkušanje samega sebe je odlika vsakega, ki se na več kot 1.200 kilometrov dolgo pot upa podati. Letos je bilo takih 71. Svojo kolesarsko kalvarijo so začeli 7. maja v Postojni in jo končali 10. maja točno na istem mestu, seveda nekateri tudi že nekoliko prej. Vmes se je dogajalo marsikaj, kar je v glavah, mišicah in nasploh v kolesarjih pustilo svojevrsten pečat.

Letošnja dirka pa je bila še posebno zanimiva za Logatčane. Društvo Furmani je namreč prijavilo kar dve ekipi z glavnima akterjema, Urošem Šemrovom in Borisom Mezeatom. Skupaj s spremljevalnima ekipama sta se podala na 1.250 kilometrov dolgo pot po klancih, spustih in ravninskih širjavah, da obkrožita Slovenijo in še enkrat potrđita ter dokažeta sebi in drugim, da sta junaka in da Slovenija niti približno ni majhna. Vsak posebej nosi v sebi kanček trme, obilo vztrajnosti, energije, znata stisniti zobe, ko je hudo, premagujeta meje samega sebe, znata kljubovati zaspanosti, utrujenosti in bolečinam.

Njune priprave so se začele že nekaj prej, letos so bile še posebno zanimive, kajti v njuni igri je veliko vlogo odigralo seveda kolo, a ne kakršno koli. Bilo je leseno in zato prava atrakcija, ki so jo opazili in jo kar precej medijsko označili tudi drugi. Borisa- Anžona in Uroša ter vodjo Furmanov Dušana sem za nekaj njihovih vtisov z letošnje ultramaratonske preizkušnje vprašala in besede strnila v prijeten pogovor.

Kako je padla odločitev za vajino udeležbo na DOS-u 2015?

Boris: DOS sem doslej odpeljal že trikrat, enkrat sem zaradi vremenske nevšečnosti tudi odstopil. Na dirko sem šel prvič leta 2011, pod okriljem Furmanov seveda. Ostal sem brez službe, takrat je za popestritev vsakdanjika padla ideja, da odpeljem to tekmo, kajti jaz in kolo sva tesna prijatelja že štirideset let. Do pogovora z Dušanom Jerino je prišlo čisto po naključju, saj on sploh ne vedel, kaj DOS je, pa tudi kolesar ni. Jaz sem spremljal (po TV, seveda) ekstremista Jureta Robiča in ga potihoma občudoval. Dušan pa je kar po internetu pobrskal, iskal informacije in začelo se je. Komaj mesec in pol je bilo časa za priprave, tako kondicijske kot organizacijske. Nisem imel niti 3000 kilometrov, a sem dirko uspešno končal. Takole me je »zastрупilo« in padel je tudi DOS 2015.

Uroš: Lani sem bil na dirki prvič, Borisa ni bilo, pa sem se s Furmani kar jaz podal na pot. Bilo je lepo, zelo naporno in po prihodu v cilj je bilo jasno samo to, da leta 2015 na DOS ne grem. A zarečenega in zapečenega kruha se največ poje in zgovoril sem se. Gašperjev (Cafutov) načrt za leseno kolo in moje preuranjene besede, če on naredi to kolo, grem tudi jaz z njim na DOS, so rodile tudi DOS 2015. Gašper (Šemrov) je začel sestavljati ekipo, ki naj bi mi sledila in me spremljala. Igra z živci, kondicijo in kilometri pa se je začela že kar nekaj časa prej.

Kakšne so vajine izkušnje z ekipami, saj vemo, da je v veliki meri tudi od njih odvisno kolesarjevo tridnevno življenje?

Boris in Uroš: Obe ekipi sta maksimalno sodelovali, priprave so bile skrbno, skoraj stoođotno skupno načrtovane, le ne-

kaj podrobnosti je bilo drugačnih. Morava reči, da so bili spremljevalci enkratni. Ekipo Anžon Team so sestavljali vodja ekipe Dušan Jerina ter Tadej Jerina, Peter Kobal, Aleš Bolčina, Brane Kavčič in Božidar Vavtovec. Uroš Team pa so sestavljali vodja Gašper Šemrov ter člani Robi Šemrov, David Čuk, Gašper Cafuta, Martin Hladnik, Anže Šemrov, Rok in Dejan Bogataj ter Jure Korenč. To sta bili ekipi, brez katerih prav gotovo ne bi dosegla cilja. Njihova pomoč v zvezi s prehrano, zdravstvenimi nasveti in posegi, pa seveda spodbuda, ko je bilo najhujše, je bila neverjetna. Je pa to tudi velik podvig za ekipo, kajti preživeti tri dni skupaj in delovati kot eno, je nekaj, kar je občudovanja vredno. Misliiva, da nama brez takih ekip ne bi uspelo, zato se jim tudi na takle način iskreno zahvaljujemo.

Kako bi na kratko opisala svojo pot, se je sploh možno zavedati okolice, ko premaguješ kilometre?

Boris in Uroš: Seveda se okolice zavedaš, opazuješ lepote, a vseeno si osredotočen na samo vrtenje pedalov. Želiš samo to, da bi bilo tvoje kolesarjenje čim manj boleče, klance premaguješ tako, da imaš v glavi vrh. Ko se pojavijo bolečine, ki so sestavni del del te poti, pa skušaš kolesariti tako, da so le-te znosnejše. Velika opora je to, da ob poti, kjer najmanj pričakuješ, zaslišiš: »Uroš, dajmo, Boris, le tako naprej, junaka sta.« Seveda so to zvesti navijači, ki tri dni živijo z nama, naju spremljajo v živo na terenu ali pa preko računalnika doma ter stiskajo pesti, da nama uspe. To je tisto, kar v najtežjih trenutkih zmaga, treba je le še odkolesariti. Morava reči, da DOS preprosto združuje ljudi, koliko prijateljstev se v tako kratkem času rodi, je skoraj neverjetno.

Kaj pa bi rekli, da DOS sploh je?

Dušan, Uroš, Boris: DOS je dirka za vzdržljive, trmaste in kolesarsko dobro pripravljene ljudi. Zraven seveda sodi ogromna pomoč dobre ekipe in kar precej denarnih sredstev. Le-ta nam pomagajo pridobiti številni sponzorji, katerih imena ves čas dirke vozimo s seboj v obliki logotipov in napisov na spremljevalnih vozilih. Letošnji glavni sponzor je bil Lumar. Lastnika sta namreč tudi dobra in zavzeta kolesarja in sta del tekme tudi aktivno s kolesi spremljala. Tekmovalec v taki dirki mora biti v sebi dovolj trden, imeti mora podporo družine, kajti odso-

tnosti od doma že nekaj mesecev prej je veliko. Skratka, DOS je v vseh pogledih pravi podvig. Letos smo imeli srečo tudi z vremenom, saj nam je dež le malo ponagajal, pa tudi nočni mraz ni bil prehud. Morda je v vsej dirki največji problem spanec, ko ti na ravninskih delih oči tako vleče skupaj, da komaj zdržiš ... A ekipa je poskrbela in nas vztrajno budila. Na koncu pa je seveda bilo najlepše, ko smo se skoraj na smrt utrujeni še uspeli poveseliti pri Korenčanu, kjer so nam pripravili prijetno popoldne in poskrbeli za lačne želodce. Tudi njim in seveda Občini Logatec ter županu Bertu Menardu, ki nas je z nekaj spodbudnimi besedami pospremil na pot, velja prav lepa hvala. Navijači in vsi, ki ste bili tako ali drugače z nami, res, bili ste enkratni. Še veliko so povedali vsi trije akterji, a v kratek zapis je nemogoče spraviti vse njihove občutke. Vsi trije so si edini, da z vsako tekmo zrastejo v še močnejše, trdnjše in značajsko skoraj nepremagljive osebnosti. Zapisati je treba tudi to, da so to ljudje z izjemnim značajem, visoko mero pozitivne energije, ljudje, ki znajo

Foto: arhiv Uroša in Borisa

združevati, in so sploh nezapleteni. Z nekaj makaroni, čokolade in kavice ter čisto malo spanja so sposobni skleniti obroč in združiti Slovenijo. Zato jim lahko le zaželimo, da si vsi v ekipah najprej pošteno odpočijejo, kolesarja zacelita morebitne poškodbe in se posvetijo družinam,

svojim najdražjim. Ob letu osorej pa se morda spet vidimo na startno-ciljnem prostoru v Postojni na DOS-u 2016. A četudi ne, so vsi že sedaj dokazali, kaj so in kaj zmorejo.

Metka Bogataj

MEDNARODNI AIKIDO SEMINAR V LOGATCU

Aikido klub Logatec je od 24. do 26. aprila organiziral mednarodni aikido seminar v Centru za zaščito in reševanje v Logatcu. V petek zvečer so štirje člani Kyudo kluba – ti haya kan dojo iz Ljubljane pod vodstvom Borisa Kocena predstavili dve različni tehniki kyuda – streljanje z tradicionalnim japonskim lokom. Veliko številno gledalcev je z veseljem poskusilo streljati na prikazani način. Na seminarju aikida, ki je potekal v soboto in nedeljo, se je zbralo okoli 60 tečajnikov iz Nemčije, Avstrije, Italije, s Hrvaške in iz Slovenije. Seminar je vodil

sensei Paolo Corallini iz Italije 7. dan Iwama Ryu. Sensei (učitelj) poučuje izvorni takemusu aikido in poziva svoje učence, naj vztrajajo pri učenju in poučevanju aikida, ki ga je izumil in začel poučevati v začetku prejšnjega stoletja Morihei Ueshiba na Japonskem. Učenec aikida napreduje po znanju od petega do prvega kyuja. Za vsak kyu mora opraviti izpit – učitelju mora pokazati, da obvlada vse tehnike, ki so za posamezen kyu predpisane. Učenec, ki obvlada znanje za 1. dan in želi postati mojster, mora pokazati svoje znanje pred tričlansko komisijo. Če izpit uspešno opravi, pridobi 1. dan in pravico do nošenja

hakame – črne hlače, ki se jih obleče preko kimone. Takrat pridobi diplomu in pravico, da lahko uči druge. Na seminarju v Logatcu je bilo malo manj kot polovica mojstrov aikida, preostali pa učenci. Sensei je pokazal izvedbo različnih tehnik: ročne tehnike, z lesenim mečem – bokenom in s palico – jo. Posamezno tehniko večkrat pokaže, potem jo tečajniki poskušajo čim bolj ponoviti tudi v parih. Udeleženci seminarja so bili zelo zadovoljni z vsebino, dobrim vzdušjem in prijetnim mirnim okoljem.

Besedilo in foto: Anda Ovsec

LOGAŠKE TWIRLERICE IN MAŽORETE

DOSEGLE IN PRESEGLE PRIČAKOVANJA

Twirling klub logaških mažoret ima za seboj uspešno sezono nastopov na prav vseh tekmovanjih v sklopu letošnjega državnega prvenstva Mažoretne in twirling zveze Slovenije. Konec januarja smo na predtekmovanju za disciplino twirling pokazale svoje spretnosti s področja telesnih gibov in obveznih elementov s palico, ki so pogoj za nadaljnje tekmovanje v nekaterih kategorijah za posameznice. Prav vse naše članice so preizkušnjo opravile uspešno in se s tem uvrstile v nadaljnje kroge prvenstva. Drugič so dekleta stopila pred sodnike v začetku marca – naše predstavnice so tekmovali v kategorijah solo, dance twirl in free-style. Za nižje zahtevnostne nivoje (kjer se tekmovalke ne razvršča od najboljše do najslabše, temveč v range, glede na oceno, ki jo dosežejo: priznanje, bronasta, srebrna ali zlata medalja) je bilo prvenstvo s tem zaključeno in v kategorijah solo ter dance twirl smo Logatčanke domov odnesle skupno devet zlatih, štiri srebrne in tri bronaste medalje. Za višje nivoje pa je bila to vstopnica za finale,

kamor se jih je od šestih logaških nastopov uvrstilo pet. Da bi se na finale državnega prvenstva za disciplino twirling kar najbolje pripravile, smo se pred sklepnim dejanjem tekmovalne točke predstavile tudi na tradicionalni spomladanski prireditvi v Zapolju, kjer so se starejšim članicam, ki so aktivne tekmovalke, pridružile tudi mlajše, ki svoje spretnosti zaenkrat kažejo le na nastopih, in tako poskrbele za raznolikost programa. Nastop je bil odlična generalka za finalni vikend državnega prvenstva, kjer smo dosegle zavidljive rezultate. Prvi tekmovalni dan smo v kategoriji solo C3 pobrale srebro in bron, velika skupina (group) je zasedla drugo mesto, mala skupina (team) pa je pometla z vso konkurenco in stopila na najvišjo stopničko. V soboto je potekalo tudi tekmovanje v osnovnem koraku (basic strut), ki je namenjeno tekmovalkam, starim do deset let, in je podlaga za nadaljnji razvoj spretnosti: v tej kategoriji se tekmovalke nagradi na podlagi tega, v kateri rang pade njihova ocena, in tako so naše najmlajše domov odnesle eno pri-

znanje, tri bronaste, tri srebrne in eno zlato palčko. Drugi tekmovalni dan je potekal v znamenju višjih nivojev. Naše članice, ki so tekmovali v kategorijah solo, solo dve palici, artistic twirl, artistic pari in pari, so domov odnesle vse barve medalj, še bolj pomembno pa je to, da so se uvrstile na mednarodna tekmovanja – med drugim tudi na International Cup svetovne zveze twirlinga, ki bo potekal avgusta v Kanadi. Vseh teh rezultatov smo bile izjemno vesele, kar nam je dalo tudi zagon za priprave še na zadnje tekmovanje v sklopu državnega prvenstva – tekmovanje v mažoretni disciplini. Med solistkami smo pobrale dve srebrni medalji, pri skupinah pa svoje znanje dokazale z doseženima naslovoma državnih prvakinj: enega v kategoriji pom-pom junior, drugega pa v kategoriji mala skupina palica senior. Tekmovalne točke bomo pred domačim občinstvom še enkrat pokazale 19. junija na zaključni prireditvi, kamor ste lepo vabljeni tudi vsi bralci Logaških novic.

Besedilo in foto: Kristina Ilič

ROKOMET

Logatčan Darko Stojnić s Slovanovo ekipo že drugič mladinski državni prvak (2014/15). V sredo, 29. aprila, sta se pomerila domači RD Slovan in RK Celje Pivovarna Laško ter odigrala zaostalo tekmo 19. kroga. Pred njo je bila med ekipama zgolj točka razlike, in sicer v korist Slovana. Obe ekipi sta se strelsko najbolj zanašali na rokometase, ki nosijo breme tudi pri članih. Rezultat tega je bila težka, napeta tekma vse do konca, vsekakor pa na nivoju 1. lige. Končni rezultat tekme, ki se je končala z izidom 30:30,

pa je pomenil, da so varovanci Mladena Stanića še naprej obdržali točko prednosti pred Celjani in imeli s tem zagotovljen naslov mladinskega državnega prvaka. Tako so po sezoni 2012/13 ponovno osvojili naslov najboljše mladinske ekipe v državi. Darko je za uspeh prispeval odlično igro in dva gola. Čestitke našemu odličnemu vrhunskemu športniku in ekipi Slovana za ta uspeh!

Gvido Komar

PRIHAJAJO POČITNICE, PRIHAJA POLETNA ŠOLA 2015!

Narava je prebujena, dnevi se daljšajo, temperature se višajo in v zraku je polno prijetnih vonjav, ki pomenijo le eno: »BLIŽA SE POLETJE.« S poletjem se bliža tudi **4. Aktiven dan z Dlan na Dlan**. Že ime in tradicija naših dogodkov poveje, da bo pestro, aktivno, zabavno, športno in sproščeno. Tisti, ki ste bili na naših dogodkih veste o čem govorimo, tisti, ki ne, je najbolje, da se prepričate na lastne oči. Pridite v **soboto, 20. junija v Grajski park Vitez**, ne bo vam žal.

Poleg poletja bodo na vrata kmalu potrka-le najdaljše počitnice vseh osnovnošolcev. Otroci se jih neskončno veselijo, njihovi starši pa trepatajo, saj vsi ne vedo, kako do zanesljivega varstva.

Pri Dlan na Dlan bomo že tretje leto organizirali **aktivno poletno varstvo otrok**, kjer poskrbimo za varnost, prehrano, športne, poučne in zabavne vsebine. Raznolik program s pestrimi vsebinami lahko otroci

obiskujejo v juliju in avgustu, **od ponedeljka do petka, od 7. ure zjutraj in vse do 17. ure popoldan**.

Nadgradili smo poznane tematske sklope ter dodali novosti, ki vas vedno znova pozitivno presenetijo. Sledili bomo športnemu duhu in privzgjajali udeležencem Poletne šole 2015 veselje do gibanja in spodbujali zdrav življenjski slog. Čakajo nas: hoja po vrvi, tečaj rolanja, akrobatika, odbojka na mivki, joga za otroke, balinanje ter številne elementarne in moštvene igre. Vzporedno pa bomo čas počitnic izkoristili tudi za vseživljenjsko učenje. Ogled kmetije, vojnega muzeja, obisk gasilcev, obisk naših babic, skrb za živali, izdelovanje domačega mila, preživetje v naravi, kuhanje in druge aktivnosti bodo poskrbeli za oblikovanje novih koristnih izkušenj.

Počitnice si najbolj zapomnimo po vseh zabavnih pustolovščinah, igrah in prijateljstvu. Le-teh ne bo manjkalo! Iskali bomo

Foto: arhiv Dlan na dlan

skriti zaklad, skakali v napihljivi deželi, sestavljali Lego kocke in izvajali cirkuške vragolije ...no vsega vam ne izdamo, saj vam ne želimo pokvariti presenečenja.

Sedaj pa pohitite, saj tisti najhitrejši zasedejo mesta, ki jih v manjšem deležu sofinancira tudi Občina Logatec. Tako želimo vsi skupaj, starše, vsaj malce razbremeniti. Prijave v Dlan na Dlan, Poletno šolo 2015 že potekajo. Se vidimo.

Anže, Dlan na Dlan

ZAKLADNICA KRASA.

Izkoristite dan - obiščite MUZEJ KRASA

MUZEJ KARST
KRASA MUSEUM

WWW.MUZEJKRASA.SI

Notranjski muzej Postojna, Kolodvorska cesta 3, Postojna

ZAHVALA

ALOJZ CVELBAR
(1952 – 2015)

Ob nenadni smrti dragega moža, očeta, dedka in brata se zahvaljujemo vsem, ki ste nam stali ob strani v času njegove bolezni in vsem, ki ste se od njega poslovili v tako velikem številu.

Prav posebna zahvala dr. Katarini Turk, sestram, ekipam nujne in nenujne medicinske pomoči ZD Logatec za vso medicinsko oskrbo.

Iskrena hvala Komunalnemu podjetju Logatec za organizacijo pogreba.

Vsi njegovi.

ZAHVALA

*Luč je izginila v temi
in z njo je ugasnilo življenje,
ki smo ga spoštovali,
ljubili.*

ANDREJ SELJAK
(1932 – 2015)

Spokojno se je poslovil od nas naš dragi mož, oči in ata.

Zahvaljujemo se vsem, ki sočustvujete z nami in ste ga pospremili na zadnji poti.

Vsi njegovi.

ZAHVALA

*Ni smrt tisto, kar nas loči
in življenje ni, kar druží nas.
So vezi močnejše.
Brez pomena zanje so razdalje,
kraj in čas.*

Od nas se je poslovil naš ata
ANTON LAPAŽNE
(8.3.1943 – 15.4.2015)

Iskreno se zahvaljujemo za vse besede sožalja in tolažbe, PGD Zaplana, zaplaninskim pevcem, vsem, ki ste nam stali ob strani v najtežjih trenutkih in vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči: žena in otroci z družinami.

ZAHVALA

*Vsi bomo enkrat zaspali,
v miru počivali vsi,
delo za vselej končali,
v hišo očetovo šli.
takrat, zvonovi, zvonite ...
(A.M.Slomšek)*

FRANČIŠKA BRENČIČ
15.2.1920 – 24.5.2015

Ob zadnjem slovesu mame, stare mame in prababice Frančiške Brenčič iz Petkovca se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali sveče in sv. maše ter jo pospremili na njeni zadnji poti. Še posebej se zahvaljujemo sosedom, gospodu Ronkotu za molitev, gospodu Janezu Pečkaju za organizacijo in izvedbo pogreba, pevcem, gospodu župniku Janezu Petriču za lepe poslovilne besede in opravljen obred.

Hvala tudi osebju Doma Marije in Marte v Logatcu za vso skrb v času njenega bivanja v njem.

Domači.

ZAHVALA

*Kako je prazen dom, dvorišče,
naše oko zaman te išče,
ni več tvojega smehljaja
le trud in delo tvojih rok ostaja.*

Ob boleči izgubi naše ljube mame, babice in prababice

**FRANČIŠKE PETRIČ
ERJAVCAVE MAME IZ LAZ 33**

se želimo iskreno zahvaliti vsem, ki ste nam v težkih in žalostnih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče in jo pospremili na njeni zadnji poti. Hvala tudi vsem, ki ste sodelovali pri pogrebnem slovesu.

Vsi njeni.

ZAHVALA

Zahvaljujemo se vsem, ki ste Katarino v času njene boleznì spremljali in ji pomagali nositi njeno bolečino.

Iskreno se zahvaljujemo tudi vsem, ki ste nam nesebično in odločno pomagali, sodelovali, prispevali in z nami delili sočutje ter izražali srčno naklonjenost ob slovesu naše drage mamice, žene, hčerke, sestre, prijateljice in vsem domače Katarine Istenič Rudolf.

Naj počiva v miru.

Mož David, hčerki Ivana in Marjeta ter sin Matija.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše mame
**RUPNIK TEREZIJE
(1940 – 2015)**

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani in stisnili roko ob njenem slovesu. Hvala za podarjeno cvetje in sveče, izrečene lepe misli in podporo. Še posebej se zahvaljujemo duhovniku Rafalu Kedzierskemu za opravljen obred, pevcem za občuteno zapete pesmi, Angeli Menart za organizacijo in ZŠAM Logatec.

Vsi njeni.

**"Zakaj ko bi ne pričakovali,
da bodo vstali, bi bilo odveč
in prazno moliti zanje."**

(Mkb 12,44)

V cvetu mladosti so
nas zapustili dragi bratje,
sestre, očetje.

Ob 70 - letnici se spominjamo
vseh **500** logaških občanov,
ki so morali zapustiti ta košček
raja pod Triglavom.

Ljubili so vero, narod in domovino.

Spominski odbori farnih plošč
občine Logatec

						VEVERICI PODOBEN GLODAVEC	RUSKA ATLETINJA TATJANA	FR. KIPAR FRANCOIS FREDERIC	INTERNETNI PROTOKOL	ENAKA ŠUMNIKA	NAPOTEK	NAŠ NEKDANJI KOŠARKAR	NAŠA GLASB. SKUPINA
					NARODNA PEVKA JOŽI								
					KRASITEV								
					POLJSKI PISEC STANISLAW				RENIJ	VPREŽNA ŽIVAL			
					ŠOLSKI UKREP NEMŠKI AVTO					PESEM HVALNICA ITAL. RTV			
	ZIDARSKA OMETAČA	DANAŠNJE IME ZA LVOV	SRBSKA IGRALKA NEDA	LJUDSTVA V SUDANU LIRSKA PESEM				SOL DUŠIKOVE KISLINE	IME UMETNICE ŠMID				
BAKTER. SPOLNA BOLEZEN									AMER. IGRALEC ROBERT				
PREBIV. EVROPE IN AZIJE									ITAL. IGRALKA AMANDA	DA FRAN- COSKO VSA VOZILA PODJETJA			
ANGL. IGRALEC DELROY						FINA NARAVNA TKANINA					ATEISTKA	HRVAŠKI PETROL	BRST
SPREDNJA STRAN KOVANCA						ROKOMET. HANA POLJSKA REKA							
		MESTO PRI DRESDNU HOTELSKA DELAVKA						OKRAS NA PERILU	GR. BOGIN. MODROSTI REKA V KAZAHST.				
	HRV. GL. SKUPINA SLIKA SPOD. DESNO									JAJČASTA POSODA			
OKORNEŽI										PESCARA ARMEN. PESNIK TUMAJAN		ČEŠKI SLIKAR JOSEF	SIN DEDALA
SIBIRSKI VELETOK			LOJZE KOS KOŠARKAR NBA STEVE			HODNIKI V TEATRU GRŠKI KIPAR							
REKA NA TAJSKEM				RIBA V RIBNIKIH KOM. PART. ITALIJE					OTOČEK V SREDNJI DALMACIJI SVIT				
DRŽAVA NA BLIŽNJEM VZHODU					VEZNIK ENICA		MUSLIM. Ž. IME HARROW						
ZDRAVILO PROTI SHIZO FRENIJI										RUSKI VLADAR JOSIP IPAVEC			
JEŽASTI BRSTIČAR													
MODEL FORDA				JUŽNI SADEŽI									

Želimo vam uspešno reševanje in obenem prosimo vse, ki bi želeli sponzorirati križanko, da stopijo v stik z uredništvom Logaških novic.

KOLESARSKÉ POTI NA LOGAŠKEM

MOŽNOSTI ZA KOLESARJENJE NESKONČNO, OZNAČENIH POTI ZA VZOREC

Slikovite »ride« nad Petkovec.

Logaška občina je s svojim raznolikim reliefom in krajino prvovrsten kolesarski teren, tako za cestne kolesarje, ki brez težav poiščejo »višince«, še bolj pa za privrženca gorskega kolesarjenja, ki jim je bližji pristen stik z naravo. Vendar pa kljub naravnim danostim in velikemu številu kolesarjev, ki vrtijo pedala na območju logaške občine, na terenu še vedno premoremo le eno označeno pot, Logaško kolesarsko transverzalo (LKT).

Ob odprtju sedaj že daljnega leta 1997 je LKT predstavljal edinstven ekoturistični produkt, skladen s cilji takrat nastajajočega Regijskega parka Snežnik. Hkrati je bil tudi pilotni projekt v ekoturizmu na zavarovanih območjih. Za njim sta vrsto let stala zakonca Marija in Polde Gale iz Kluba Skirca, na žalost pa so rumene puščice, ki označujejo pot, marsikje že povsem zbledele, saj pot že dolgo ni bila obnovljena. Transverzala, ki je bila takrat prva tovrstna v Sloveniji, ponuja z 91 kilometri in šestimi različnimi odseki zdrav način spoznavanja logaške naravne in kulturne dediščine, največkrat pa jo bolje od samih domačinov poznajo in cenijo turisti, tudi takšni na kolesu. Kolesarske poti so speljane po gozdnih, poljskih in lokalnih poteh, kjer je motornega prometa le za vzorec. Za lažjo orientacijo sta Galetova izdala tudi Vodnik po LKT in natančno karto z vsemi odseki. Izposodite si ga lahko v Knjižnici Logatec in njenih podružnicah. Celotna trasa ima za 1.610 metrov višine vzponov in iz marsikatero slikovite vasice v okolici Logatca, kot so Žibrše, Ravnik, Petkovec ter Vrh Svetih Treh

Kraljev z najvišjo točko trase, 884 metri nadmorske višine, se ponujajo presenetljivi razgledi na vse strani Slovenije. Za bolj kraško vzdušje s številnimi jamami in udornicami ter kraškimi polji pa boste pritiskali padala v okolici vasic Laze in Grčarevec ter naprej proti Novemu svetu pri Hotedršici.

To pa je le kratek izsek iz ponudbe LKT, ki postreže še z marsikaterim presenečenjem, tudi iz rastlinskega in živalskega sveta. Snovalca LKT sta ob načrtovanju trase razmišljala tudi o lačnih in utrujenih kolesarjih, zato so ob poti gostišča, predvsem turistične kmetije. Na rekreativno-kolesarsko raziskovanje se lahko odpravite le za en dan, mreža poti in stranpoti LKT pa je primerna tudi za večdnevne aktivne počitnice po Logaškem. Kljub slabši označenosti, ki jo je načel zob časa, bodo zagrizeni kolesarji s smislom za orientacijo v prostoru in s pomočjo Vodnika vseeno prikolesarili do vseh točk, opisanih v njem.

Delček Žirovskega kroga tudi Logatec

Čeprav že samo ime Žirovski krog govori o trasi, ki je speljana pretežno po občini Žiri, pa njen krajši del seže tudi v slikovita logaška zaselka, kot sta Vrh Svetih Treh Kraljev in Lavrovec. Slednji je za pičlih pet metrov višji od sosednjih »Kraljev«, z nje se prav tako ponujajo veličastni pogledi, prav na vrhu pa je postavljen tudi heliograf, merilec sončnega obsevanja.

Logaške občine se dotakne še ena kolesarska pot, L034, oznaka za pretežno makadamsko pot Brezovica – Logatec. Označena je z modrimi tablami in belo oznako, pot

pa se je ob svoji zasnovi uvrščala v Mrežo kolesarskih poti v Ljubljanski urbani regiji. Žal projekta njegovi snovalci niso speljali do konca, saj si poleg označevalnih tabel uporabnik ne more pomagati z ničemer drugim. Kar pomeni, da kolesar ne ve, kje je izhodišče trase niti kam ga bo pot peljala. Trase namreč niso opremili z zemljevidom in drugimi uporabnimi informacijami o dolžini poti, višinskih metrih in okvirnem času vožnje. Sicer pa se pot v logaški občini prične na Zaplani in se prek Jezerca nadaljuje ob Rovtarski cesti proti Logatcu.

Kolesarji prepuščeni lastni iznajdljivosti

»Logaško kolesarstvo« in z njim raziskovanje na nožni pogon sta ob zgoraj zapišanem bolj kot ne prepuščena zagnanosti in iznajdljivosti posameznikov. Večina sosednjih občin ima v svoji turistični ponudbi tudi mrežo kolesarskih poti, ki so zbrane v brošurah, v Logatcu pa trenutno nimamo niti Turistično-informativnega centra (TIC), kjer bi tovrstne zloženke z različnimi tematskimi potmi, med njimi tudi kolesarskimi, lahko sploh ponudili. Predvsem gorsko kolesarjenje predstavlja velik potencial za dodatno turistično ponudbo logaške občine. Problem pa žal ni samo prazen kolesarski zemljevid Logatca, če odmislimo LKT, ampak tudi obstoječa zastarela zakonodaja, ki kolesarje enači z motornimi vozili in jim zato prepoveduje vožnjo po neutrjenih poteh.

Besedilo in foto: Saša Musec Čuk

Prireditve ob dnevu državnosti

Torek, 23. junija 2015, ob 19. uri
Igrišče pred Narodnim domom v Logatcu

Slavnostni govornik
Berto Menard,
župan Občine Logatec

Častni gost
mag. Uroš Krek,
svetovalec predsednika RS za obrambne zadeve

Sodelujejo
Pihalni orkester Logatec
Akademska folklorna skupina France Marolt

Vljudno vabljeni

Organizator prireditve: Društvo Arsonavt

Prireditve ob dnevu državnosti je projekt, ki je v interesu Občine Logatec in ga sofinancira Občina Logatec.

